

SKUPAJ PIŠEMO ZGODBE NAJLEPŠEGA MESTA

MILENKO AČIMOVIĆ
ROJEN NA STADIONU,
ZALJUBLJEN V MESTO

Ljubljana

NAD MESTOM LETIJO ZMAJI. POVEDALI SO NAM, DA JE NOGOMETNA ŽOGA ŠE VEDNO DOBRODOŠLA IN DA SE GRADIJO NOVA NAJEMNA STANOVANJA. NE POZABIMO: LJUBLJANA JE ŽE 30 LET PRESTOLNICA SAMOSTOJNE DRŽAVE.

06 Zmaji nad Ljubljano

V vetrovnih dneh se hobotnica, meduza in drugi zmaji najrazličnejših oblik podajo na dogodivščino.

07 Šola hip hopa na Metelkovi

Eno je hip hop poslušati, drugo pa ga je živeti.

08 Branje pod krošnjami

Knjižnice pod krošnjami nas v senci gostih dreves nevsiljivo vabijo, da si ogledamo čas iz druge perspektive.

09 Namesto cirkusa s korono Cirkus Korona!

Njihov oder je ulica, njihovi gledalci pa navdušeni mimoidoči.

10 Nova domovanja za nove začetke

174 najemnikov bo sosesko Novo Brdo imenovalo svoj dom.

13 Ljubljana med 10-dnevno vojno

Obudimo spomine na negotove in nevarne dni v herojski Ljubljani pred 30 leti.

18 Ljubljančan

Milenko Ačimović – danes selektor slovenske reprezentance U21, prej nogometaš, ki je najlepši gol v svoji karieri zabil na domači zelenici.

22 Prestolnica nogometa

V Ljubljani je žoga priljubljena in dobrodošla povsod.

26 Predsednik Uefe o potencialih Ljubljane

Mesto je naredilo ogromno s tem, da imamo tukaj enega najlepših stadionov na svetu, pravi Aleksander Čeferin.

28 To ni klub golih pesti

Z boksom se lahko ukvarjajo že petletni otroci.

30 Defibrilator - naprava, ki rešuje življenja

Po Ljubljani je nameščenih 48 javno dostopnih defibrilatorjev, ki lahko rešijo življenje, če jih le znamo pravilno uporabljati.

32 Pomoč

Kam se lahko v stiski obrnemo po pomoč?

34 Krvodajalstvo tudi med epidemijo

V Sloveniji mora za zadostitev potreb vsak dan darovati kri najmanj 350 krvodajalcev.

36 Bicikelj - 10 let

Tri misli o kolesarjenju in potencialih mesta.

38 Kako zveni Ljubljana

Pozimi, ko so drevesa gola, ima sprehod na grad popolnoma drugačno melodijo kot poleti, ko šelestijo listi in pojejo ptiči.

39 V vili na Erjavčevi domuje pred skoraj sto leti ustanovljen znanstveni inštitut

Glavni predmet raziskav so izzivi in težave, s katerimi se soočajo pripadniki manjšin v Sloveniji.

40 Piknik v mestu

Ljubljana ima kar nekaj prostorov, kjer si lahko pričaramo čudovit poletni dan.

42 Skrbovin'ca

Na Mačkovi ulici prevečkrat spregledamo trgovino, katere primarni namen je vključevanje oseb s posebnimi potrebami v širšo družbo.

46 Delo mestnega sveta

Poročilo s 23. seje Mestnega sveta Mestne občine Ljubljana.

47 S kužki po rimski Emoni

Dobrodolna pasja vodstva v središču mesta.

Ljubljana

junij 2021

Izdajatelj

Mestni svet Mestne občine Ljubljana, Mestni trg 1

Zanj

župan Zoran Janković

Uredniški odbor

Marjan Sedmak (predsednik),
Urška Honzak, Ida Medved, mag. Verica Šenica Pavletič, Lada Zei

Odgovorni urednik

mag. Nenad Senić

Urednica

Nina Kožar

Oblikovna zasnova

Špela Pfeifer

Izvedbeno oblikovanje

Maja Petrovič

Slika na naslovnici

Jani Ugrin

Tisk

Salomon, d. o. o.

Naklada

126.000 izvodov

Predloge, pohvale, kritike ali le pozdrave pošljite na:
revija.ljubljana@ljubljana.si

Glasilo Ljubljana

Mestni trg 1

1000 Ljubljana

Natisnjeno na okolju prijaznem papirju. Glasilo brezplačno prejme vsako gospodinjstvo v Mestni občini Ljubljana.

ISSN 1318-797x

ANITA OGULIN

predsednica Zveze prijateljev mladine Ljubljana Moste - Polje

10 let Botrstva

Vsi ljudje potrebujemo varnost, spoštovanje, povezovanje, razumevanje, zdravje. Vrednote življenja se s tehnološkim in družbenim razvojem skozi generacije spreminjajo, najpomembnejše pa vendarle ostajajo stalnica za danes, jutri in naprej.

Pred skoraj 70 leti je bila ustanovljena Zveza prijateljev mladine Ljubljana Moste - Polje, da bi otrokom zagotavljala varnost, znanje in pogum. Združevala je odgovorne ljudi, ki so starše opremljali z zavedanjem, da so otroci naša prihodnost in jim je treba zagotoviti primerno okolje za zdrav razvoj. Prizadevni prostovoljci so sledili potrebam časa in najranljivejših v njem ter postavili izjemno pomembne in učinkovite programe za pomoč otrokom in družinam v stiski. Iz civilnodružbene organizacije je zrastle v vseslovensko humanitarno organizacijo z verificiranim socialnovarstvenim programom, ki spoštljivo, diskretno in učinkovito vstopa v življenja otrok, mladostnikov in družin, ko sami ne zmorejo naprej. Skozi celostno podporo jim ponuja finančno in materialno oskrbo ter brezplačno pravno, psihosocialno in učno pomoč. Opremlja jih z veččinami skrbnega starševstva in finančne pismenosti, v programu Verige dobrih ljudi pa jih usposablja tudi za samostojno in uspešno pot v življenje in s tem vračanje družbi. V teh prizadevanjih nismo sami. Z nami so prostovoljci, donatorji, botri, mediji in drugi podporniki. Med njimi je z izjemnim razumevanjem za družine v stiski tudi župan našega glavnega mesta z ekipo sodelavcev. Na urbanih območjih je namreč največ družinskih stisk. S podporo MOL pa socialno šibke družine

v Ljubljani ohranjajo streho nad glavo, se zbujaajo v topla stanovanja, imajo poravnane obveznosti do šol in vrtcev in zagotovljen dostop do drugih oblik pomoči.

Prav v tem času naša organizacija obeležuje 10-letnico programa Botrstvo. Skozi vsa leta delovanja smo ugotavljali, da je veliko otrok, ki imajo izjemen potencial, ne pa tudi možnosti za zdrav razvoj. Za vznik Botrstva v Sloveniji ima največjo zaslugo Milena Štular, ki je leta 2010 dala idejo, da bi zasnovali program za neposredno pomoč otrokom, danes pa tudi predseduje njegovemu nadzornemu odboru. Za programom stojijo izjemni in plemeniti ljudje. Ključno vlogo pri njegovem razvoju imata ekipa Vala 202, ki je medijski podpornik Botrstva, z Natašo Zanuttini in Jano Vidic ter odvetnica Nina Zidar Klemenčič, ki je pripomogla k zagotovitvi brezplačne pravne pomoči. Botrstvo je v 10 letih zbralo kar 21 milijonov evrov in z njimi uresničilo sanje več kot 11 tisoč otrokom po Sloveniji. Trenutno je vanj vključenih več kot 6100 otrok, ki jih podpira 5353 botrov.

Del široko razvejenih dejavnosti ZPM Ljubljana Moste - Polje sta tudi Večgeneracijski center Skupna točka, ki otrokom in mladim omogoča zdrav razvoj, ter projekt Dobro sem za duševno zdravje ranljivih skupin. Ob vsem tem organiziramo še številne taborje, letovanja, potovanja in počitniško varstvo. Z medgeneracijskim druženjem, ki ljubeče pretaka vrednote in tradicijo preteklosti v sedanost, ustvarjamo trdno zasnovo za prihodnost. Ki naj bo lepša, odgovornejša in bolj pravična za vse prebivalce naše dežele.

Prenavljamo. Za vas.

PROMET NA OBMOČJU ČRNOVAŠKE CESTE BO OVIRAN

Začenjamo projekt komunalne in prometne ureditve črnovaške ceste. Te dni potekajo pripravljala dela, predvidoma 21. junija pa bomo začeli še gradbena dela. Promet na območju bo zaradi del nekoliko oviran. Dela bodo potekala približno dve leti.

V okviru projekta bomo Mestna občina Ljubljana, JP Vodovod Kanalizacija Snaga in Energetika Ljubljana komunalno in prometno uredili dotrajano cesto Črna vas. Prenovili bomo vse komunalne in druge vode – vodovod, kanalizacijo, plinovod, električno in telekomunikacijsko napeljavo, javno razsvetljavo – ter uredili pločnik, kolesarsko stezo in vozišče. Tako bomo zagotovili varnejše, udobnejše in prijetnejše površine za vse udeležence v prometu ter višjo kakovost bivanja za okoliške prebivalce.

ZA VES PROMET ZAPRTA KAŠELJSKA CESTA

Zaradi izvedbe komunalne infrastrukture bo do predvidoma 20. junija 2021 za ves promet zaprta Kašeljjska cesta. Obvoz bo po Zaloški cesti in Cesti španskih borcev.

TRŽAŠKA CESTA

Dela potekajo odlično. Prenovili smo že celoten odsek od Aškerčeve ceste do križišča s Tbilisijsko ulico, tako da promet na tem delu poteka neovirano. Dela potekajo le še na krajšem odseku od Tbilisijske ulice do Dolgega mosta. Predvidoma bodo končana do konca junija, kar pomeni, da bo celoten projekt prenove končan pred rokom.

POSEBNO OBVESTILO

Mestno redarstvo je ob začetku poletne sezone spet zaznalo večje število prijav vsiljivega beračenja, ki ga praviloma izvajajo tuji državljani. Vsiljivo beračenje poteka tako, da vam oseba želi podariti vrtnico in nato zanjo zahteva povračilo v obliki

OVIRAN PROMET NA DUNAJSKI CESTI

Zaradi prenove Dunajske ceste bo do predvidoma 26. julija 2021 promet oviran na odseku od ulice Bežigrad do Vilharjeve ceste. Do predvidoma 27. julija 2021 pa bo promet oviran tudi na odseku od Posavskega ulice do Samove ulice.

Na obeh odsekih bo promet v obe smeri potekal samo po eni strani ceste.

ZA VES PROMET ZAPRTI KURILNIŠKA CESTA IN ULICA BEŽIGRAD

Zaradi del bo do predvidoma 13. julija 2021 za ves promet zaprta Kurilniška ulica.

Do predvidoma 29. junija 2021 bo za ves promet zaprta tudi ulica Bežigrad na odseku od Pleteršnikove do Staničeve ulice.

Obvoz bo po Posavskega ulici in Samovi ulici.

Udeležencem v prometu se zahvaljujemo za razumevanje.

Celovite informacije o mobilnosti in zaporah cest v Ljubljani lahko spremljate na našem portalu aktualnih prometnih informacij PromInfo na prominfo.projekti.si/web. Svoje poti po mestu lahko načrtujete tudi s pomočjo klepetalnega robota (chatbota) Ljubo iz Ljubljane, ki deluje v Facebookovi aplikaciji Messenger.

gotovine. Radi bi opozorili vse občane in obiskovalce Ljubljane, da naj bodo previdni in se ob zaznavi tovrstnih prekrškov obrnejo na dežurno telefonsko številko Mestnega redarstva 01/306 16 20 ali interventno številko Policije.

Nepremično premoženje Mestne občine Ljubljana

Pri razpolaganju z nepremičnim premoženjem in njegovem upravljanju je treba ravnati v skladu z veljavno zakonodajo, ki ureja to področje, in v skladu z načeli ravnanja s stvarnim premoženjem države in samoupravnih lokalnih skupnosti. Mestna občina Ljubljana vsem zainteresiranim omogoča vpogled v načrtovane prodaje in oddaje nepremičnin, ki so v njeni lasti, s spletno aplikacijo Nepremičnine MOL (ljubljana.si/si/moja-ljubljana/nepremicnine-mol), kjer je tudi v celoti opisano ravnanje z nepremičnim premoženjem. DDV ni vključen v ceno.

PRODAMO

STANEŽIČE

Izklicna cena: 130.944 €

Zemljišči s parc. št. 1225/3 in parc. št. 1265/2 v skupni izmeri 744 m²

KAŠELJ

Izklicna cena: 398.800 €

Zemljišče s parc. št. 106/15 v izmeri 1994 m²

BEŽIGRAD

Izklicna cena: 487.750 €

Zemljišča s parc. št. 804/3, parc. št. 804/4 in parc. št. 808/2 v skupni izmeri 1951 m²

KAŠELJ

Izklicna cena: 139.000 €

Zemljišče s parc. št. 695 v izmeri 556 m²

Solastniški delež na stavbi

Dunajska cesta 230, Ježica

Izklicna cena: 195.000 €

Predmet prodaje sta poslovni prostor v prvem nadstropju v izmeri 130,30 m² (celotna etaža) in poslovni prostor v polkleti v skupni velikosti 162,80 m², vse skupaj v izmeri 293,10 m². Stavba stoji na zemljišču parc. št. 211/1, k. o. 1735 Stožice, katere prodajalec je solastnik v deležu 491/1000. Predmet javne dražbe bo tudi zemljišče s parc. št. 212/1, k. o. 1735 Stožice, v izmeri 471 m², ki v naravi predstavlja sosednje zemljišče, prodaja se vse skupaj. Javna objava za javno dražbo je na spletni strani MOL ljubljana.si/si/razpisi-razgrnitve-in-javne-objave.

Mestna občina Ljubljana

Javna razgrnitev dopolnjenega osnutka sprememb in dopolnitev Občinskega prostorskega načrta MOL – izvedbeni del in okoljskega poročila

Občane ponovno vljudno vabimo, da si med 1. in 30. junijem 2021 ogledajo javno razgrnitev, ki poteka v prostorih četrtnih skupnosti Mestne občine Ljubljana in prostorih Oddelka za urejanje prostora, Poljanska cesta 28, Ljubljana. Internetna oblika javne razgrnitve je dostopna na spletni strani ljubljana.si v rubriki Aktualno.

Na Gospodarskem razstavišču bodo (prilagojeno aktualni zdravstveni situaciji) potekale javne obravnave razgrnjenega gradiva (spremembe glede na objavo v majski številki glasila Ljubljana so pri četrtnih skupnostih 16. in 17. junija):

- 16. junija 2021 ob 17. uri za območja četrtnih skupnosti Jarše, Moste, Golovec, Polje in Sostro,
- 17. junija 2021 ob 17. uri za območja četrtnih skupnosti Rudnik, Trnovo, Vič in Rožnik,
- 21. junija 2021 ob 17. uri za območja četrtnih skupnosti Črnuče, Posavje, Bežigrad in Center ter
- 22. junija 2021 ob 17. uri za območja četrtnih skupnosti Šentvid, Šmarna gora, Šiška in Dravljane.

V času javne razgrnitve se lahko **podajo pripombe k spremenjenim vsebinam OPN MOL ID**. Vljudno prosimo, da jih v čim večji meri posredujete **v elektronski obliki**. Na spletni strani e-razgrnitve so v ta namen pripravljene elektronske obrazci. Prosimo vas še, da istovrstnih pripomb ne podvajate.

Spoštovane krvodajalke in krvodajalci!

Vaša kri rešuje življenja in zdravje soljudi. Ob dnevu slovenskega krvodajalstva 4. junija in svetovnem dnevu krvodajalcev 14. junija, se vam iskreno zahvaljujemo za vso humanost in solidarnost, ki ju izkazuje s plemenitim dejanjem darovanja krvi.

Vljudno vas vabimo, da se naročite na odvzem in darujete kri. Krvodajalske akcije bodo 18. in 24. junija, 9., 22., 23. in 30. julija ter 6., 13., 20. in 27. avgusta 2021 na Zavodu RS za transfuzijsko medicino na Šlajmerjevi 6. Več informacij na ztm.si.

Hvala, ker darujete kri za življenje.

Rdeči križ Slovenije – Območno združenje Ljubljana

Zmaji nad Ljubljano

NINA KOŽAR

Nad cvetočim barjanskim travnikom zapiha topel veter in v zrak dvigne velikansko človeško ribico, pisanega trilobita, hobotnico, lignja, meduzo in druge zmaje najrazličnejših oblik in barv. Eden od njih po vrvi dobi še fotoaparata, s katerim z velike višine posname ekipo, ki mu maha od spodaj. To je Zmajsko društvo KAP Jaso, ki sta ga ustanovila Saša Iskrič, navdušenec nad fotografijo iz zraka, in Janez Vizjak, ki s šivalnim strojem neumorno ustvarja prave leteče mojstrovine. Ob vetrovnih dnevih lahko člane društva srečate na prostiranih travnikih, njihova velika želja pa je organizacija pravega mednarodnega zmajskega festivala. Upamo, da jim bo veter naklonjen.

Šola hip hopa na Metelkovi

MARUŠA JAKŠE

»Eno je hip hop poslušati, drugo pa ga je živeti. Zato za otroke organiziramo Mladi Rapetek, kjer lahko zares začutijo celotno hip hop sceno,« razlaga Kaja Deskovič, vodja kluba Gala Hala. Gre za unikaten izobraževalni projekt, ki je nastal iz želje po pomladitvi hip hop kulture v Sloveniji. Tu mladi lahko preizkusijo svoje talente, jih izpilijo in se skozi njih naučijo izražati. Fantje in dekleta pod vodstvom izkušenih mentorjev spoznavajo osnove hip hopa, ki vključuje repanje, grafitiranje, breakdance, ustvarjanje beatov in didžeanje. Mnogim pa je Mladi Rapetek tudi odskočna deska za naprej – eden izmed večletnih udeležencev se lahko pohvali celo z nazivom državnega prvaka iz beatboksanja.

Branje pod krošnjami

GAJA NAJA ROJEC

Poletje v Ljubljano že 17 let prinaša tudi knjige. Knjižnice pod krošnjami v senci gostih zelenih dreves gnezdiijo na najlepših mestnih zelenicah, stopniščih in dvoriščih. Nevsiljivo nas vabijo, naj naselimo svoje ulice in si ogledamo čas iz druge perspektive. Kje drugje v mestu se ura ustavi in svet razpre, če ne med platnicami? V Botaničnem vrtu, na čarobnem vrtu Plečnikove hiše, pod vrbami v Trnovskem pristanu, ob ribniku v Tivoliju, v skrivnem atriju Galerije Škuc, Savskem naselju, na festivalu Junij v Ljubljani in v Ameriški dvojezični knjižnici, ki se je preselila v Argentinski park. Vse do konca poletja je magija na dosegu roke!

Namesto cirkusa s korono Cirkus Korona!

LEJA FORŠTNER

Gledališče Ane Monro nima odra in parterja, nima biljeterke in garderobe. Njihov oder je ulica, njihovi gledalci pa navdušeni mimoidoči, ki jih pritegnejo s svojimi duhovitimi domislicami. Lansko pomlad, ko se je življenje v mestu umaknilo epidemiji, so razvili nov tip predstav – gledališke podoknice –, s katerimi so razveseljevali prebivalce blokovskih naselij. Njihovo novo predstavo Cirkus Korona, ki je del večjega projekta sosedskega gledališča Art Yard, si boste junija lahko ogledali na festivalu uličnega gledališča Ana Desetnica 2021. Urnik in program festivala poiščite na spletni strani anamonro.si.

Nova domovanja za nove začetke

Ko imajo ljudje streho nad glavo, lahko samostojno zaživijo in razvijajo svoj potencial, s katerim bogatijo družbo. Zato v Ljubljani rastejo nove soseske z javnimi najemnimi stanovanji, v katerih bodo svoj dom našle številne mlade družine in posamezniki. Ena od njih je soseska Novo Brdo, ki prav te dni dobiva svoje prve prebivalce.

SAŠA GROBELŠEK

N

a ljubljanskih Vrhovcih čisto blizu Poti spominov in tovarštva je zrasla nova stanovanjska soseska. Zelena, topla in prijazna. Svojim prebivalcem zagotavlja izjemno kakovost življenja, saj so obdani z naravo in vso podporno infrastrukturo, hkrati pa le nekaj minut oddaljeni od mestnega središča in obvoznice.

V teh dneh je na Novem Brdu še posebej živahno, saj se v nove stanovanjske enote vse-ljujejo njihovi najemniki. V živahnem gradbenem projektu zadnjih dveh let je tam zraslo 174 neprofitnih najemnih stanovanj Javnega stanovanjskega sklada MOL. Med temi so jih 10 dodelili upravičencem do 29 let starosti in še nekaj tistim, ki so zaprosili za menjavo svojega dozdajšnjega neprofitnega stanovanja.

Deset odstotkov, torej 18 stanovanj, je prilagojenih tudi osebam z gibalnimi in senzornimi oviranostmi. MOL v svojih javnih stanovanjskih projektih namreč vedno nekaj stanovanj namenja tudi njim.

»Naše soseske so prijazna družinska okolja, v katerih na prvo mesto postavljamo kakovostno arhitekturo, ki jo izbiramo s pomočjo arhitekturnih natečajev. Tako prihajamo do oblikovnih rešitev, ki sovpadajo z vizijo mesta tako po prijaznosti kot neuniformiranosti. Stanovalci Novega Brda bodo pridobili kakovostne stanovanjske enote, ki jim pripada še kletna etaža s 174 parkirnimi prostori. Obiskovalcem je zunaj na voljo 28 parkirnih mest, štiri pripadajo storitvi 'car sharing'. V središču soseske

JAVNI
STANOVANJSKI
SKLAD MOL

4444
javnih najemnih
stanovanjskih enot

11.809
stanovalcev

3,10 EUR/m²
povprečna
neprofitna
najemnina

1512
dodatnih
stanovanjskih enot
do leta 2026

s šestimi stavbami kot dodatna popestritev stoji še paviljon, ki je namenjen druženju in izvajanju lokalnih programov. Upravljala ga bo služba za lokalno samoupravo,« nam je povedal direktor Javnega stanovanjskega sklada MOL Sašo Rink.

»Tudi v tej soseski smo poskrbeli za odprte bivalne površine, kakovost bivanja zunaj pa zagotavljamo tudi s terasami in balkoni, ki pripadajo vsaki enoti. Velik pomen smo dali zračnosti soseske, ki diha s polnimi pljuči. Vanjo smo želeli umestiti čim več zelenja in otroških igrišč, mislili pa smo tudi na osebe z gibalnimi in senzornimi oviranostmi, ki so jim dostopne vse skupne površine,« nam je sosesko Novo Brdo predstavil Rink. Ob tem se seveda zaveda začetnih korakov, ki jih mora prehoditi vsaka soseska, da res zaživi na polno, pri čemer je nujno sodelovanje stanovalcev. Tukaj jim na pomoč priskočijo nevladne organizacije, ki v okolju teh na novo nastalih sosesk poskrbijo za delavnice za mlade, kar jih še dodatno povezuje. »Da, vsaka soseska potrebuje svoj čas, da se sosedje spoznajo, da se povežejo in si uredijo življenje, potem pa lahko začnejo tovrstne skupne aktivnosti. Verjamem, da bo tako tudi v soseski Novo Brdo in drugih na novo nastalih soseskah.«

Kot številna druga evropska mesta se tudi Ljubljana pri načrtovanju učinkovite stanovanjske politike zgleduje po Dunaju. Cenovno dostopna stanovanja pomenijo kar 45 odstotkov celotnega stanovanjskega fonda avstrijskega

glavnega mesta, do subvencioniranih stanovanj pa je upravičenih kar 80 odstotkov Dunajčanov. Tamkajšnja stanovanjska politika je izdatno podprta z državnimi sredstvi, kar je praksa, ki smo jo nekoč poznali tudi pri nas, a smo jo žal opustili.

MOL je ena redkih slovenskih lokalnih skupnosti z lastnim stanovanjskim skladom, ki mu namenja dodatna finančna sredstva. Tako je Javni stanovanjski sklad MOL eden redkih investorjev, ki nenehno vlaga v nove stanovanjske enote, njihova neprofitna najemnina pa znaša približno 3,5 evra na kvadratni meter. Za primerjavo, cena stroškovnih najemnih stanovanj pri Stanovanjskem skladu Republike Slovenije je okoli šest do osem evrov na kvadratni meter, medtem ko so se cene na trgu povzpele do 15 evrov in več na kvadratni meter.

Kaj pa je javno najemno stanovanje? Gre za stanovanje v javni lasti, namenjeno dolgoročnemu najemu. »Do neprofitnih stanovanj MOL so upravičeni prosilci, katerih dohodek in premoženje ne presegata z zakonom določene meje. Pogoj je tudi slovensko državljanstvo oziroma državljanstvo ene od držav članic Evropske unije ter stalno prebivališče v Mestni občini Ljubljana. Ko so izpolnjeni ti osnovni pogoji, prosilce ob vsakoletnem razpisu razvrščamo po prednostni lestvici s točkovanjem v 19 dodatnih kategorijah,« je razložil Rink.

Dobili sva varnost in streho nad glavo

V kratkem se v stanovanjsko sosesko Novo Brdo seli tudi družina Željke Đokić. Po ločitvi od partnerja se je Željka s hčerjo začasno nastanila v Materinskem domu, se prijavila na razpis in dokaj hitro pridobila stanovanje Javnega stanovanjskega sklada MOL na Hudovernikovi ulici. »Tako sva s hčerjo končno dobili varnost in streho nad glavo. Vsekakor se nama je kakovost življenja izdatno izboljšala. Končno sva imeli mir in svoj prostor, otrok pa je lahko zaživel normalno življenje. Izjemno sva hvaležni za to priložnost,« pripoveduje Željka, ki je s selitvijo na Hudovernikovo ulico dobila tudi nove prijatelje, saj so se s sosedi hitro povezali. »Pred dvema letoma sem se znova poročila in pridružil se nama je moj mož. Smo tričlanska družina, ki zelo rada preživlja čas skupaj. Radi kolesarimo, hodimo na sprehode in skušamo veliko časa preživeti z družino in prijatelji. Zdaj smo dobili tudi možnost zamenjave stanovanja in zelo se veselimo selitve na Novo Brdo, kamor smo si po tiho res želeli. Je namreč na odlični lokaciji, z vso infrastrukturo in lepimi stanovanji.«

Odprtje stanovanjske soseske Novo Brdo prejšnji mesec. Na sliki z leve proti desni: Matic Kuščer, Služba za investicije, JSS MOL, župan Zoran Jankovič, direktor JSS MOL Sašo Rink, minister za okolje in prostor Andrej Vizjak in Črtomir Remec, direktor Stanovanjskega sklada Republike Slovenije.

Med upravičence za dodelitev neprofitnega najemnega stanovanja se v povprečju žal uvrsti le okoli 10 odstotkov prosilcev na razpisu, je še povedal Rink in dodatno orisal ta skromni delež: »Na zadnjem razpisu je za 150 stanovanjskih enot, ki nam jih je kasneje uspelo povečati na 300, kandidiralo kar 3338 prosilcev.« MOL namreč že nekaj let uspeva zagotavljati povprečno sto dodatnih neprofitnih stanovanj na leto. Bistveno premalo glede na potrebe, zato z možnostjo zadolževanja optimistično načrtujejo dvig tega števila, za odpravo primanjkljaja pa pričakujejo uvedbo državnega sistemkega financiranja.

Direktor Javnega stanovanjskega sklada MOL pravi, da v prihodnosti načrtujejo precej več novih stanovanj, če bo le šlo vse po načrtih. Do leta 2026 bi poleg obstoječih 4400 lahko zagotovili še okoli 1500 novih stanovanjskih enot, od tega pa je kar nekaj projektov že v teku.

»Trenutno je v gradnji soseska Rakova Jelša 2 s 156 stanovanjskimi enotami, zaključek te gradnje pričakujemo konec prihodnjega leta. Končali smo urbanistično-arhitekturni natečaj za sosesko v komunalni coni Povšetova. To

bo soseska Novi center, kjer bo po načrtih zraslo 361 stanovanjskih enot, izgradnjo pričakujemo leta 2026. Čakamo na gradbena dovoljenja za sosesko Jesihov štradan na območju Galjevice s 44 stanovanji. Letos bo objavljen tudi razpis za izbiro izvajalca za gradnjo soseske Rakova Jelša 1 z 99 stanovanjskimi enotami. V procesu projektiranja sta dve soseski, ki bi naj bili izgrajeni v letu 2024: ena v Zeleni jami s 87 stanovanji, druga na Litijski cesti s 97 enotami. Načrtujemo še Rakovo Jelšo 3 s približno 30 lastnimi stanovanjskimi enotami, v sosesko pa naj bi bili umeščeni tudi združna najemna stanovanja in prostori za nevladne organizacije. Ob tem pa imamo že sklenjeno pogodbo za nakup 88 stanovanjskih enot projektne družbe Kostak iz Krškega, načrtujemo pa tudi nakup okrog 350 stanovanj na trgu. Upamo, da bodo izvedeni protipoplavni ukrepi in protihrupne ograje na južni ljubljanski obvoznici, da bomo lahko uresničili načrt izgradnje 200 stanovanj na lokaciji nad motelom Mons,« je načrte in upanje, da se uspešno izvedejo, predstavil Sašo Rink. Če se bodo izpolnili, se bomo lahko Ljubljanci namesto 100 veselili kar 300 dodatnih stanovanj na leto.

Nove soseske mesto bogatijo. Naša prestolnica z njimi postaja še prijaznejše bivanjsko okolje po meri svojih prebivalcev, s tem pa ne rešujemo le stanovanjskih problemov, ampak tudi tkivo socialne strukture Ljubljane. Kot enega najpomembnejših učinkov uresničevanja načrtov Javnega stanovanjskega sklada MOL njegov direktor v ospredje postavlja dejstvo, da s tem družine, posamezniki in pari, ki potrebujejo streho nad glavo, dobijo možnost cenovno dostopne, trajne in varne stanovanjske rešitve. Z najemom za nedoločen čas ljudje pridobijo dom in priložnost za samostojno življenje.

Vse informacije o pridobivanju neprofitnih najemnih stanovanj Javnega stanovanjskega sklada MOL so objavljene na spletni strani jssmol.si. Septembra letos bo objavljen 19. razpis zanje, za september 2022 pa je napovedan tudi nov razpis za mlade do 29 let.

LJUBLJANA

med 10-DNEVNO VOJNO

Ljubljančanke in Ljubljančani so se po razglasitvi neodvisnosti Republike Slovenije zbudili v povsem novih okoliščinah. Alarmi za zračne napade, sestrelitev helikopterja v Rožni dolini, smrt in poročila o spopadih, o padlih in ranjenih, starši, ki prosijo in zahtevajo, naj njihovi sinovi ne bodo vključeni v spopade, nakupovanje zalog ...

DR. BLAŽ VURNIK

OBRNITE STRAN IN OBUDITE SPOMINE NA 10 NEGOTOVIH IN NEVARNIH DNI V HEROJSKI LJUBLJANI PRED 30 LETI.

Na cestah okoli mesta so tanki teptali improvizirane barikade, sestavljene večinoma iz avtomobilov, tovornjakov in avtobusov. Nekateri Ljubljanci so skušali sami ustaviti tankovske kolone. Na Celovski cesti bi se to lahko končalo tragično.

Foto: Tomi Lombar, hrani Muzej novejšje zgodovine Slovenije

Foto: Nace Bizilj, hrani Muzej novejšje zgodovine Slovenije

Oklepnik milice na Ajdovščini

Foto: Nace Bizilj, hrani Muzej novejšje zgodovine Slovenije

Foto: Tone Stojko, hrani Muzej novejšje zgodovine Slovenije

Tudi v Ljubljani so na strateških predelih zrasle barikade iz avtobusov, buldožerjev, tovornjakov in osebnih vozil. Z njimi so zavarovali vpadnice v mesto in ključne državne ustanove.

Foto: Nace Bizilj, hrani Muzej novejšje zgodovine Slovenije

Delno zavarovan
Prešernov spomenik

Foto: Tone Stojko, hrani Muzej novejšje zgodovine Slovenije

Ljubljana je med vojno kazala dvojen obraz: po mestu so hodili oboroženi teritorialci in miličniki, hkrati pa so se prebivalci po začetni zadržanosti vrnili v svoj običajni vsakodnevni ritem.

Foto: Marjan Ciglič, hrani Muzej novejšje zgodovine Slovenije

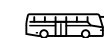
Foto: Marjan Ciglič, hrani Muzej novejšje zgodovine Slovenije

Foto: Tone Stojko, hrani Muzej novejšje zgodovine Slovenije

Dr. Blaž Vurnik je avtor razstave Ljubljana v času vojne za Slovenijo leta 1991 v Mestnem muzeju Ljubljana na Gosposki 15. Razstava, pripravljena ob praznovanju tridesetletnice Republike Slovenije, spominja na tedanje dogodke v slovenskem glavnem mestu, hkrati pa opozarja na pomen zgraditve ter ohranitve samostojne in demokratične, na evropskem pravu in vrednotah temelječe države. Obiščete jo lahko do vključno 27. 6. 2021.

MESTNI MUZEJ LJUBLJANA

LPP 2, 3, 11, 19, 27 – postajališče Križanke
LPP 1, 2, 3, 6, 9, 11, 27 – postajališče Drama

BICIHELJ: Breg 20,
Zoisova cesta 2, Kongresni trg 3

SPOŠTOVANE MEŠČANKE, SPOŠTOVANI MEŠČANI!

Ljubljana, mesto heroj, je že 30 let glavno mesto samostojne Slovenije!

Ponosni smo, da smo na temeljih edinstvene zgodovine in neizmerne poguma naših prednikov zgradili sodobno mesto, svetlo in odprto prestolnico samostojne države, v kateri prav vsak dan slavimo solidarnost, tovarštvo, strpnost in medsebojno spoštovanje.

Iskrene čestitke ob jubileju naše države! Skupaj bomo Ljubljano še naprej vodili po sodobni evropski poti v zeleno, varno, uspešno ter ljudem in naravi prijazno prihodnost. Naredili bomo vse, da bodo naši otroci ponosni na nas, kot smo mi na generacije pred nami.

Srečno, Slovenija, srečno, draga Ljubljana!

Zoran Janković,
župan Mestne občine Ljubljana

Milenko Ačimović. Mile. Danes selektor slovenske reprezentance U21, prej nogometaš, ki je najlepši gol zabil na domači zelenici. Fant, ki je v rosnih letih odšel v tujino in se kot mož po koncu kariere vrnil domov. Ker dom je samo eden. Dom je – Ljubljana.

JAK VREČAR

LJUBLJANČAN

Več kot dve desetletji sta minili od legendarnega gola, ki ste ga leta 1999 za Bežigradom zabili Ukrajincem skoraj s polovice igrišča. Spomnijo se ga najbrž vsi, ki so v življenju videli vsaj eno nogometno tekmo. Najbrž pa jih nekaj manj ve, da ste bili vi na Plečnikovem stadionu dobesedno doma.

Ja, živeli smo čisto zraven, praktično samo tisti opečnati zid nas je ločeval od igrišča, na katerem je Olimpija igrala v tedanji prvi ligi. Tudi oče, ki je žal veliko prehitro umrl, je delal na Centralnem stadionu, kot so ga imenovali. Vse svoje otroštvo sem preživel za Bežigradom. Obiskoval sem OŠ dr. Vita Kraigherja. Ta stoji nekaj korakov stran, ampak moja šolska pot domov je lahko trajala ure in ure. Najprej smo šli mulci igrat nogomet, košarko, roket, med dvema ognjema, torej karkoli z žogo, v »jamo«, na igrišča ob stadionu. Potem so prišli še nogometni treningi z Olimpijo. Vikendi, ko je bil čas za tekme, pa so bili sploh posebna zgodba. Ko sem bil še osnovnošolec, sem dopoldne igral za pionirčke Olimpije in si nato ogledal še dvoboje vseh starejših fantov našega kluba. Mama je vedela, da sploh nima smisla, da bi me usmerjala kam drugam. Doma me je čakalo toplo kosilo, potem sem se vrnil na stadion in čakal na tekmo članov. Pobiral sem žoge ob igrišču, čisto od blizu opazoval svoje tedanje nogometne idole.

Mladi ste oblekli zeleni dres Olimpije. Ampak pot vas je hitro odpeljala tudi v tujino. Kako vam je bilo kot mladeniču oditi od doma?

Sočasno sem odraščal nogometno in osebnostno. Pri 21 letih sem šel v Beograd k Crveni zvezdi. Dali so mi dres s številko 10, v zgodovini rezerviran za največje igralce. Predstavljajte si me! Golobrad fant v ogromnem mestu, ki divje utripa v nogometnem ritmu. Zmagaš in po tekmi ne moreš niti na ulico, ker si zvezda in te povsod hočejo nositi po rokah.

»OD POVSOD, KJER SEM IGRAL, SEM SE VRAČAL V LJUBLJANO. NE ZATO, KER NE BI ZMOGEL ŽIVETI DRUGJE, AMPAK ZATO, KER JO IMAM TAKO RAD.«

Potem izgubiš in spet ne moreš nikamor, tokrat zato, ker so vsi tako jezni nate. *(smeh)* Nori časi!

Pot ste nadaljevali v Londonu pri Tottenhamu. Tudi tja ste šli še mladi, pri 25, hkrati pa tudi že kot očka hčerke. Še danes imam grenak priokus zaradi angleškega obdobja svoje kariere. Preprosto prehitro sem šel v tako velik klub in mesto. Prijatelji so klicali, prihajali na obisk, predlagali, da bi si skupaj ogledali to ali ono znamenitost. Jaz pa sem trpel, ker na igrišču nisem mogel pokazati, kaj znam, in si nisem želel nikamor. Veste, kako je živeti v taki metropoli in čutiti bolečino? Spominjam se, da sem potem na enem od treningov pogledal po zelenici in preštel, da imam kakih osem konkurentov, zvezdnikov, milijonarjev z zagotovljenim statusom, za dve ali tri mesta v moštvu. Odločil sem se, da moram drugam, in sem šel. Danes vem, da je prišel London kot postaja na moji nogometni poti nekoliko prehitro.

Igrali ste še v Franciji, krajši čas v Savdski Arabiji in nato v Avstriji. Kako bi primerjali te kraje?

Iz Londona sem šel v Lille in se tam spet nogometno našel. Z moštvom smo igrali v Ligi prvakov. Na tekmi, ki smo jo zaradi ogromnega zanimanja navijačev odigrali v Parizu, sem dosegel zmagovalni gol proti Manchester Unitedu z Ronaldom, Rooneyjem, Ferdinandom, Van der Sarjem ... Spet sem začel uživati. V mestu smo se lepo počutili, manjše je, veliko bolj podobno Ljubljani. Potem sem imel smolo. Ravno v času, ko je zelo resno kazalo, da bom odšel v Španijo, kamor sem si vedno želel kot nogometaš, sem si grdo zlomil nogo. Redki so verjeli, da bom sploh še kdaj igral profesionalni nogomet. Trdo sem delal in dobil pogodbo v bogataški, a neosebni Savdski Arabiji. Recimo samo, da tisto ni bilo zame. Zelo srečen sem bil, da sem se lahko hitro vrnil v Evropo, na Dunaj. Ob selitvi tja sva z ženo Leo dobila še sina, krasno smo živeli. Tamkajšnji klub Austria Wien je bil do poškodbe, ki me je nato dokončno ustavila, zadnja in zame zelo ljuba postaja v igralski karieri.

Dunaj je čudovito mesto. Vas je mikalo, da bi ostali tam tudi v »nogometnem pokoju«?

Ne. Od povsod, kjer sem igral, sem se vračal v Ljubljano. Prišel sem na obisk, tudi če sem bil prost le dan ali dva. Ne zato, ker ne bi zmogel živeti drugje, ampak zato, ker jo imam tako rad. Spominjam se, da so bili na Dunaju tamkajšnji prijatelji še posebej presenečeni. Čudili so se, da sem vedno znova hodil domov tudi iz tistega okolja, v katerem nam je ustrezalo vse, od ambienta do ljudi, ki so nas obkrožali.

Kaj je tako lepega v Ljubljani?

Ne kaj, vse je lepo! Pa seveda ne samo stavbe, ulice, znamenitosti, Šmarna gora, na katero sem se včasih povzpel tudi po večkrat na dan. Enkratni so ljudje, ki dajejo mestu dušo. Veste, kaj je zanimivo? Moja hčerka, danes je že polnoletna, mi je včasih večkrat rekla: »Oči, tebe tukaj toliko

»VČASIH ME KDO PODRAŽI IN REČE, DA JE MESTO ZASPANO. 'JA, ČE PRIDETE NA OBISK NA DEŽEVEN OKTOBRSKI PONEDELJEK IN ME OB ENAJSTIH ZVEČER SPRAŠUJETE, KJE JE ZABAVA, JE PAČ NI. AMPAK KJE SE ŠE LAHKO POČUTITE TAKO PRIJETNO?' JIM REČEM.«

ljudi pozna, ker si bil nogometaš.« Pa sem ji vedno odgovoril: »Ne, draga moja, ne poznajo me samo zato. Tukaj se poznamo, ker smo Ljubljanci. To je naše mesto, povezani smo.« In to resno mislim. Vsakdo, ki se ni ravno skrival za domačimi stenami vso svojo mladost, pozna veliko someščanov. Na vsakem koraku lahko koga sreča in z njim obudi spomine na stare čase, se nasmeji ob kaki anekdoti. To je neprecenljivo. *(In kot da bi potrebovali dokaz za to trditev, stana mirno zgodnjo soboto v senci vrta enega od lokalov v centru mesta v prvi minuti pogovora pristopila nasmejana gosta in se razveselila srečanja. »Moja sosedica iz otroštva, iz blokov,« je pojasnil Milenko.)*

Pa vam po tem, ko ste živeli tudi v večjih mestih, ni nikoli premajhna?

Ne, popolna je. To ravnovesje med lepoto, umirjenostjo in razgibanostjo, ki ga imamo tukaj, je nekaj najlepšega. Včasih me kdo podraži – še posebej prijatelji iz beograjskega obdobja – in reče, da je mesto zaspalo. »Ja, če pridete na obisk na deževen oktobrski ponedeljek in me ob enajstih zvečer sprašujete, kje je zabava, je pač ni. Ampak kje se še lahko počutite tako prijetno?« jim rečem. Poglejte mojega svaka *(nekdanjega srbskega nogometnega zvezdnika, danes trenerja Dejana Stankovića)*, če gremo na kosilo v Italiji, kjer je igral, mu še danes ne dajo miru niti pri mizi. Tukaj pa se lahko z družino usedemo nekam v Staro Ljubljano in uživamo v utripu kot vsi drugi meščani in turisti. Pri nas človeka prepoznamo, pokažemo mu, da ga cenimo, ne bomo pa vsiljivi. Gostoljubni in topli smo. Zato imajo Ljubljano radi tudi drugi, ne le tisti, ki smo tu rojeni.

Milenko, če bi imela več prostora, bi lahko govorila še ure. Ampak čisto za konec: ženski del družine sva že omenila, kaj pa sin? Gre po vaših stopinjah?

Tudi on igra nogomet pri Olimpiji. Zanj se bodo s kategorijo U15 počasi začele prave tekme. Ampak za zdaj si želim samo to, da bi z žogo užival. Če ga bo kdaj pozneje pot vodila v poklicno kariero, mu bom seveda lahko stal ob strani, tako kot se danes trudim, da tudi z nasveti pomagam fantom v slovenskem dresu reprezentance U21, ki jo vodim. A najin odnos danes je samo odnos med očetom in sinom, ne trenerjem in nogometašem.

»MOJA HČERKA MI JE VČASIH VEČKRAT REKLA: 'OČI, TEBE TUKAJ TOLIKO LJUDI POZNA, KER SI BIL NOGOMETAŠ.' PA SEM JI VEDNO ODGOVORIL: 'NE, DRAGA MOJA, NE POZNAJO ME SAMO ZATO. TUKAJ SE POZNAJO, KER SMO LJUBLJANČANI.'«

Prestolnica nogometa

Ljubljana je nogometno mesto: žoga je priljubljena in dobrodošla povsod, od Stožic do igrišč za najmlajše.

JAK VREČAR

O TEM, DA BI KDAJ ZAIGRALI PRED POLNIMI TRIBUNAMI NA TRAVI V STOŽICAH, SANJAJO TUDI NAJMLAJŠI. DEČKI IN DEKLICE SE LAHKO OSNOV NOGOMETNE IGRE UČIJO V KLUBIH, ŠOLAH IN NA ŠTEVILNIH IGRIŠČIH.

Kaj je vaš prvi spomin na nogomet? Če sodite v nekoliko zrelejšo generacijo – recimo, da ste vsaj blizu petdesetemu letu –, se boste morda še spomnili starih reflektorjev na Centralnem stadionu za Bežigradom. Tam so se ob nedeljah, ko je Olimpija igrala tekme prve lige nekdanje države, počasi in druga za drugo, nikoli vse naenkrat, prižigale okrogle luči in končno osvetlile nežno, vselej skrbno negovano travnato površino Plečnikovega stadiona. Morda ste tudi vi doma za Bežigradom, v Centru ali Šiški, kjer ste od daleč lahko zaslišali skupinski krik navdušenja, ko je na stadionu žoga končala v mreži. Ali pa ste bili celo na tribunah in mahali z zastavico z grbom, kakršne so včasih prodajali ob današnji Dunajski cesti, ter 90 minut stiskali pesti za zelene. Morda ste ob tem spoznali tudi kakega znanega navijača. Tak je bil recimo legendarni Peter Božič, pisatelj, dramatik, pozneje tudi ljubljanski mestni svetnik in ognjevit navdušenec nad športom s (tedaj še) črno-belo žogo,

po katerem je poimenovana ulica v neposredni bližini stadiona Stožice.

A tudi če ste mlajši in če svojih dosedanjih let niste ravno »prespali pod kamnom«, imate v zakladnici gotovo kak svoj zgodnji spomin. Prva leta nogometne lige v samostojni Sloveniji in rivalstvo s klubi iz drugih krajev. Sezone, ko nismo gledali ravno kakovosti za Ligo prvakov, a je imela prestolnica z Olimpijo, Slovanom, Svobodo, Ljubljano ... moštev za »pol lige«. Prvi Olimpijini evropski nastopi v klubskih tekmovanjih. Nepozabni – praviloma sivi in megleni poznojesenski – večeri, ko so se za Bežigradom pisale pravljice slovenskega reprezentančnega nogometa in ko je naš sogovornik s prejšnjih strani Milenko Ačimović brcnil tisto žogo visoko v zrak in je ta šele nekaj sekund pozneje pristala za hrbtom ukrajinskega vratarja. In seveda selitev v Stožice, na najsodobnejši, največji in najlepši stadion pri nas. Od leta 2010, ko je Slovenija s štirimi ljubljanskimi fanti v začetni enajsterici na odprtju gostila Avstralijo in zmaga z 2 : 0, so bile Stožice dom reprezentance že več kot 30-krat. Vselej je bil med gledalci na 16.000 sedežih tudi kdo, ki se je prav tedaj zaljubil v nogomet.

Gotovo bo za kakega prihodnjega nogometnega navijača prvi spomin tudi letošnje evropsko prvenstvo EURO U21. Čeprav je prišlo v ne najbolj primernem času in gledalci tribun tudi v zaključnem delu, odigranem v Ljubljani, niso smeli povsem napolniti, se je še enkrat potrdilo: Ljubljana je mesto športa in mesto nogometa.

Žogo brcajo najmlajši in odrasli, fantje in dekleta, profesionalci in zaljubljeni v šport. Olimpija, letošnji pokalni prvak Slovenije (enak naslov je med članicami osvojila tudi ekipa ŽNK Olimpija), in Bravo, trenutna ljubljanska člana Prve slovenske nogometne lige, sta le vrh piramide, v kateri nogomet igrajo stotine in tisoči prebivalcev prestolnice. V različnih tekmovanjih z moštvi članov ali mlajših kategorij med drugimi nastopajo člani Medobčinske nogometne zveze Ljubljana, nogometni klubi Črnuče, Tabor 69, Ilirija, Svoboda, Interblock, Krim, Šmartno, Slovan, Ljubljana Hermes ... Nogomet se torej organizirano igra v vseh kotičkih prestolnice, od legendarnih igrišč na Kodeljevem ali v Zgornji Šiški do tradicionalnih »baz« na obrobju.

Najbolj na ožeh je osrednji, največji ljubljanski športni objekt, Center Stožice. Tudi v zaključku letošnjega evropskega prvenstva U21 se je

Nagrada za starosto mestne športne infrastrukture

Med letošnjimi prejemniki nagrade mesta Ljubljana je tudi Drago Banović, dolgoletni vodja javnega zavoda Šport Ljubljana (prej Zavoda Tivoli). Ime poznajo vsi, ki so v preteklih desetletjih kot uporabniki ali partnerji obiskovali objekte športne infrastrukture v prestolnici. Banović je v vodilnih vlogah aktiven polna štiri desetletja, sodeloval je v različnih klubih in društvih ter v vseh organizacijskih odborih evropskih in svetovnih prvenstev, ki jih je gostila Ljubljana. »Svoje znanje in bogate izkušnje je skupaj s sodelavci vtikal v obnovo, izgradnjo in upravljanje ljubljanske športne infrastrukture, na primer v Atletski in Gimnastični center, Center Stožice in Kopališče Ilirija. Po njegovi zaslugi imajo naši športniki za vadbo in tekmovanja vselej najboljše pogoje, Ljubljana pa je na športnem in kulturnem področju pritegnila še večjo mednarodno pozornost,« je med drugim zapisano v utemeljitvi nagrade.

TUDI EURO U21 JE POKAZAL, DA SO STOŽICE PRVOVRSTNO PRIZORIŠČE ZA VRHUNSKÉ ŠPORTNE DOGODKE. OB STADIONU JE BILO OB TEJ PRILOŽNOSTI ZASAJENIH 21 NOVIH DREVES.

STADION STOŽICE V ŠTEVILKAH

16.000
sedišč za gledalce

786 VIP in
210 novinarskih
sedežev

97
mest za invalide

105 x 68
metrov meri
igralna površina

24.614 m²
je skupna površina
stadiona

izkazalo, da je eden najlepših stadionov daleč naokrog prvovrstno prizorišče za vrhunske športne dogodke ne le v lokalnem, ampak tudi mednarodnem merilu. Stožice so sicer krona več kot sto objektov za šport, rekreacijo in prireditve, ki jih uspešno upravlja, ureja in vzdržuje Šport Ljubljana. Javni zavod skrbi za izvajanje kakovostnih programov in za dobre pogoje za razvoj športa otrok in mladine, vrhunske športne dosežke ter športno rekreacijo za zdrav slog življenja. Športne aktivnosti v organizaciji Športa Ljubljana v mestu so povezane z vrednotami MOL: zeleno, varno, čisto in prijazno za vse skupine prebivalcev in obiskovalcev.

Kakovost v prizadevanjih vseh zaposlenih in sodelavcev se ne kaže le v vrsti vrhunskih športnih dogodkov in vsakodnevni rekreaciji številnih meščanov, ampak tudi v mednarodnih priznanjih. Ekipa Športa Ljubljana je tako letos zmagala tudi na mednarodnem natečaju mednarodne družbe

SGL, specialista za travnate površine vrhunskih nogometnih stadionov. V konkurenci finalistov iz Belgije (KAS Eupen) in Anglije (Watford FC) je Stožicam priborila prvo nagrado, uporabo izjemnega, kar pol tone težkega ventilatorja za hlajenje travne ruše TC50. Gre za sofisticiran sistem, s katerim bodo v naslednjih treh mesecih zelenici na stadionu zagotovili še boljše kroženje zraka in hlajenje ter preprečili morebitne bolezni trave. Jeseni bo torej nogometaše pričakala površina, enakovredna tistim na najbolj znamenitih stadionih Evrope.

O tem, da bi kdaj zaigrali pred polnimi tribunami na travi v Stožicah, pa sanjajo tudi najmlajši. Dečki in deklice, tudi slednjih je čedalje več, se lahko osnov nogometne igre učijo vsepovsod. Poleg številnih klubov deluje v Ljubljani že dolga leta (temelje je leta 1998 z ekipo somišljenikov postavil legendarni nogometni strokovnjak in pedagog, pokojni dr. Branko

Elsner) tudi Otroška nogometna šola Ljubljana. ONŠ Ljubljana, ustanovljena kot panožna športna šola ob pomoči MOL na podlagi strokovnih in organizacijskih smernic iz razvojnih programov Nogometne zveze Slovenije, je z leti prerasla v množično in uspešno organizacijo, v kateri delajo prve korake ne le v svet nogometa, ampak tudi povezovanja z vrstniki, druženja, spoznavanja športnega življenjskega sloga in bontona otroci v osnovnih šolah po vsej Ljubljani. S pomočjo prvih trenerjev in učiteljev najmlajši ob žogi razvijajo delavnost, solidarnost, strpnost, tovarištvo in samozavest. ONŠ Ljubljana sprejema nove člane – deklice in dečke 1. in 2. ter 3., 4. in 5. razredov – vsako šolsko leto. Treninki potekajo enkrat ali dvakrat tedensko v šolskih telovadnicah.

Tudi z otroško nogometno šolo pa možnosti za učenje najbolj priljubljene igre na svetu še niso izčrpane. Med centri, ki so odprti vse

leto, omenimo vsaj še večnamenski center športnega življenja BAZA, leta 2018 dokončani primer javno-zasebnega partnerstva z udeležbo in nogometno šolo nekdanjih nogometnih reprezentantov Boštjana Cesarja in Bojana Jokića.

Najmlajši so imeli prste vmes tudi pri posebni podobi, ki jo je Ljubljana dobila v minulih tednih. EURO U21 smo pozdravili na mestnih ulicah. Stritarjevo ulico krasijo rabljene nogometne žoge, ki so jih prispevali klubi, šole in meščani. Žoge pa so postale tudi cvetlični lončki. Učenke in učenci OŠ Oskarja Kovačiča so ob mentorstvu učiteljice Mojce Ogrizek Drinovec ter v sodelovanju s Kulturno ekološkim društvom Smetumet pokazali, da se da šport združiti tudi z zavestjo o trajnosti, skrbjo za okolje in krožnim gospodarstvom. Čeprav je bil letošnji majski in zgodnjejunjski turistični vrvež zaradi globalnih razmer za odtenek manj pester in živahen, pa se je tudi letos izkazalo, kako močan magnet

je lahko šport. Ljubljancani in obiskovalci smo srečevali nogometno štafeto, ki je potovala po četrtnih skupnostih, v podobo evropskega prvenstva se je odel mestni avtobus, na Kongresnem trgu nas je pričakala fotografska razstava Mladi upi, ob stadionu Stožice je bilo ob tej priložnosti zasajenih 21 novih dreves, gostinci iz središča mesta so v svojo ponudbo dodali specialitete držav, katerih reprezentance so se uvrstile v zaključni del EURO U21, svoje akrobacije pa je na priljubljenih mestnih točkah uprizarjala tudi akrobatska skupina Dunking Devils.

Za piko na i so manjkali samo še številčnejši tuji nogometni navdušenci. Kaj lahko pomeni nogomet za mestni utrip, za obisk novih turistov in ne nazadnje tudi za prihodke, se je v preteklih letih že večkrat izkazalo. Spomnimo se samo angleških navdušencev, ki so spremljali svojo nogometaše na tekmah proti Sloveniji v letih 2015 in 2016. Številni hotelirji, gostinci, taksisti

in tudi »običajni« meščani pa so ohranili v izjemno lepem spominu vsaj še Škote, ki so obarvali Ljubljano v prav posebne barve in jo popestrili jeseni 2017. In ker šport povezuje ljudi ter nas vodi v odkrivanje novih krajev in prijateljstev, lahko upamo, da bo tovrstnih obiskov v prihodnje čim več. Naslednja tekma reprezentance Slovenije nas v Stožicah čaka jeseni – 1. septembra pride v goste Slovaška.

ONŠ Ljubljana v sodelovanju z zanesljivimi partnerji prireja tudi tradicionalno Poletno otroško nogometno šolo. Letos bo – ob upoštevanju vseh ukrepov – organizirana že 23. leto. Potekala bo v Bohinjski Bistrici in okolici, razpisani pa so termini od začetka julija do srede avgusta. Šola je namenjena otrokom od 6. do 12. leta. Več informacij in prijava: onsljubljana.si.

Predsednik Uefe o potencialih Ljubljane

Zagotovo gre za ta hip najbolj vplivnega Slovenca, enega najbolj prepoznavnih v tujini in enega najbolj priljubljenih v domovini. Aleksander Čeferin je z vzponom na vrh evropskega nogometa v svojem slogu in svojim vodenjem Uefe pustil zelo globok pečat. Največji izzivi v zgodovini Uefe, ki jih je prinesla epidemija in katerih del je tudi izvedba evropskega prvenstva mladih reprezentanc s finalom v Ljubljani, pa so njegovo vlogo le še okrepili.

ANDREJ MILJKOVIĆ

Za vami je najtežjih 14 mesecev vodenja Uefe, se pa stvari zdaj počasi normalizirajo. Z majhnimi prilagoditvami se vaši načrti uresničujejo: imeli bomo evropsko prvenstvo v 11 državah, v vseh bomo imeli tekme z gledalci, tudi zgodovinsko evropsko prvenstvo mladih reprezentanc v Sloveniji se je končalo z odprtimi tribunami in udeležbo navijačev. Ste zadovoljni?

Glede na vse, kar se je dogajalo, sem zadovoljen in lahko rečem, da gredo stvari tako, kot smo si s sodelavci nazadnje zamislili. Seveda pa moram iskreno priznati, da sem lani verjel, da bo epidemija krajša in da letos ne bo potrebnih toliko novih rešitev, toliko dodatnega dela. Da bodo že mogoča povsem normalna potovanja, povsem polni stadioni in tako naprej. Kar je, je – v dani situaciji smo se zagotovo organizirali na najboljši mogoči način in dosegli maksimum.

»KOGARKOLI PRIPELJEM V SLOVENIJO IN LJUBLJANO, JE NAVDUŠEN. MESTO JIM JE IZJEMNO VŠEČ, KER JE LEPO, PRIJAZNO, VARNO – S ČUDOVITIMI KOTIČKI, DOBRIMI LOKALI.«

Kot ste rekli, idealen scenarij je predvideval polne stadione in normalna potovanja, kar velja tudi za omenjeno domače evropsko prvenstvo, največji nogometni dogodek v zgodovini na slovenskih tleh. Torej ne samo polne tribune, tudi polna mesta, polna Ljubljana z navijači vseh teh sijajnih ekip na vseh teh imenitnih tekmah. Kako žal vam je, da se to ni zgodilo v takem obsegu – s tem utripom, to množico nogometnih turistov?

Zelo mi je žal, da se to ni zgodilo. Kogarkoli pripeljem v Slovenijo in Ljubljano, je navdušen. Ljubljana jim je izjemno všeč, ker je lepa, prijazna, varna – s čudovitimi kottički, dobrimi lokali. Žal mi je, ker ne bo dobila take promocije, kot bi jo s tovrstnim dogodkom morala. Vesel sem, da vendarle je nekaj gledalcev, vem tudi za kar nekaj obiskovalcev, ki so v Ljubljano zaradi evropskega prvenstva pripotovali iz tujine. Mislim, da smo vsi skupaj rešili, kar se je rešiti dalo, in da smo v danih razmerah lahko zadovoljni.

Verjetno lahko računamo na to, da bosta Ljubljana in Slovenija pustili čim boljši vtis tudi na neki drugi, ne tako neposredni ravni. Da si ju bodo v določenih krogih zapomnili kot okolje, ki je zmoglo tudi v takih razmerah dobro organizirati tako velik dogodek. In da se bo to vrnilo oziroma vračalo tudi na drugačne načine, če je že nekoliko umanjkal neposredni učinek.

Zagotovo. Prepričan sem, da je evropsko prvenstvo mladih reprezentanc tudi v taki podobi in taki izvedbi zelo velika promocija za Ljubljano in Slovenijo. Že večkrat smo dokazali, da smo zelo dobri organizatorji dogodkov, in to se potrjuje tudi tokrat. Zadeve so ob sodelovanju z Uefo izpeljane odlično in trdno sem prepričan, da bodo v prihodnosti še primerljivi dogodki v Ljubljani – ker ljudje res radi pridejo v Ljubljano. Ne samo jaz, tudi drugi člani izvršnega odbora Uefe.

Ljubljana ima v zadnjih letih fantastičen mestni utrip, ji je pa praktično vedno manjkalo tisto, kar je doživel Maribor z večkratno uvrstitvijo v Ligo prvakov in ligo Europa. Manjkalo je ta pravi nogometni turizem,

pravi nogometni vrvež. Zakaj je na tem področju vedno nekaj manjkalo, zakaj so se stvari zložile tako, da je bila Ljubljana tukaj en korak prekratka?

Mesto je naredilo ogromno s tem, da imamo tukaj enega najlepših malih stadionov na svetu. Je pa dejstvo, da v Ljubljani manjka utrip, ki ga je večkrat občutil in spoznal Maribor. Manjka to, da bi pred tekmami ljudje s šali in drugimi znamenji kluba sedeli po lokalih, da bi se mešali z navijači moštev iz tujine in tako naprej. Prepričan sem, da bi se Ljubljana fantastično odzvala, ko bi bil uspeh enkrat tukaj. Toda do tja je treba imeti dobro organizacijo in vložiti veliko dela ter že v lokalnem okolju dovolj dobro animirati ljudi, da postanejo del dogajanja.

Se pa verjetno strinjate, da je potencial Ljubljane na tem področju precejšen? Gotovo ste večkrat videli, kakšno je mesto, ko gostinski

vrtovi postavijo televizorje med evropskim ali svetovnim prvenstvom – tako bo tudi med letošnjim Eurom. Gotovo si znate predstavljati, kako bi bilo, če bi tukaj gostovali ugledni klubi, če bi prišli njihovi navijači in tako dalje. V Ljubljani bi bili to izjemni prizori, to bi bil za mesto pravi spektakel, ki si ga seveda znam zelo dobro predstavljati. Kot ste rekli, Ljubljana se odlično odzove že na dogodke, ki jih je mogoče videti zgolj na televiziji. In mislim, da je vsem jasno, kako bi bilo, če bi bile tukaj velike tekme, če bi se stadion redno polnil, če bi prihajali številni gostje iz tujine. Je pa nogomet pravičen, to vidim vse bolj. Če pridno in pošteno delaš, ti vrne z obrestmi. Če pa nekje nekaj ne delaš čisto pravilno, zaradi tega neizogibno nosiš posledice.

Se v Ljubljani dovolj zavedamo, koliko lahko nogometni in nasploh športni turizem pomenita za mesto?

Zagotovo se tega najboljše zaveda župan Zoran Janković. In verjamem, da se zelo dobro zavedajo ljudje okoli njega, pa tudi Ljubljanci širše. Navsezadnje vam bo vsakdo znal povedati, kaj je pred leti tekma Slovenija : Anglija pomenila za mesto, za gostince, za nastanitvene kapacitete. Verjamem, da je prihodnost svetla. So pa, to moram še enkrat poudariti, prvi pogoj letalske povezave, ki jih nujno potrebujemo.

Omenjali ste že goste, ki jih pripeljete v Slovenijo ali ki pridejo k vam. Kako doživijo Ljubljano?

Večina jih sicer pride za en dan, prespijo in gredo naslednje jutro naprej. A to je dovolj, da so povsem očarani. Dovolj je, da se sprehodijo čez Tromostovje v Staro Ljubljano, da se usedejo v kakšen prijeten lokal – in brez izjeme so povsem navdušeni. Pa tega ne pravim zato, ker je to intervju za mestno revijo. Neverjetno so navdušeni. Tako zelo navdušeni, da so me mnogi od

»LJUBLJANA JE NAREDILA OGROMNO S TEM, DA IMAMO TUKAJ ENEGA NAJLEPŠIH MALIH STADIONOV NA SVETU.«

teh zelo uspešnih poslovnežev spraševali, ali bi lahko v Ljubljani kupili kakšno nepremičnino. In res je lepo – vedno sem ponosen, da jim lahko pokažem našo prestolnico.

Kako pa je videti vaš sprehod po mestu – ste toliko prepoznavni in priljubljeni, da se morate pogosto ustavljati zaradi fotografiranja z ljudmi ali dajanja avtogramov?

Glejte, Slovenci smo po naravi bolj sramežljivi. Seveda vidim, da me prepoznajo. Seveda vidim, da drug drugega dregnejo s komolci, ko grem mimo. Ustavijo me le nekateri in takrat se z največjim veseljem fotografiram. Je pa res zanimivo, da se me večina ne odloči ustaviti, saj smo Slovenci res drugačni. Precej več se moram ustavljati na primer v drugih republikah bivše Jugoslavije ali v Turčiji, Ukrajini. Bi pa rad poudaril – in to mi je najbolj pomembno –, da v Sloveniji ob vseh teh srečanjih nisem imel niti ene slabe izkušnje. Ljudje so vedno vljudni, vedno prijazni.

To ni klub golih pesti

MIHA ŠTAMCAR

Pred drugo svetovno vojno se je z boksom ukvarjal pisatelj, pesnik, dramatik in esejist Vitomil Zupan, ki je o njem pisal tudi pesmi, sredi petdesetih let prejšnjega stoletja pa igralec Boris Cavazza. Kljub temu se ga je dolgo, težko je reči, zakaj, držal negativen predznak. Vendar se je dojemanje boksa v zadnjih letih spremenilo.

»Boks je v osnovi zelo preprost, vendar se v njem skriva veliko veščin, ki jih mora obvladati vsak rekreativec. Ko obvlada posamezne veščine gibanja in udarjanja, se povečuje gibalna motorika, hkrati pa tudi kondicija in sposobnost obvladovanja boksa na višjih obratih. Ob tem sproščamo stres, ki ga v današnjem času ne manjka, tako da posledično delujemo preventivno na svoje zdravje in krepimo zdrav duh v zdravem telesu,« je razloge, zakaj je boks vse bolj priljubljen, pojasnil Sašo Weixler, trener boksa in vodja Fight cluba Ljubljana, ki je začel delovati leta 2000. Takrat še kot Klub borilnih veščin Ljubljana, od leta 2006 pod zdajšnjim imenom.

»Ker smo želeli znanje o boksu še poglobiti, je leta 2016 dozorela ideja o Boksarski akademiji, ki je šola boksa za vse starostne kategorije. Še zlasti smo se posvetili najmlajšim. Z boksom se tako lahko ukvarjajo že petletni otroci. Velik poudarek v klubu dajemo tudi rekreativnemu boks, ki je primeren za vse starostne kategorije, vse več je tudi žensk.«

Osnovna športna oprema za ukvarjanje z boksom je preprosta: kratke hlače, majica in športni copati, pri vpisu v programe Fight cluba Ljubljana vsak posameznik prejme še brezplačne rokavice za začetne treninge. Pod rokavicami se nosijo povoji, ki dodatno ščitijo kosti v dlaneh in zapestje, priporočen je ščitnik za zobe. In to je vse! Tudi izbira klubov, ki se ob Fight clubu Ljubljana ukvarjajo z boksom, je v Ljubljani dovolj pestra.

Kje lahko v Ljubljani trenirate boks

FCL – Fight club Ljubljana – fcl.si

Boksarska akademija – boxing.si

Boksarski klub Ljubljana – boksljubljana.si

Boksarski klub Knockout Ljubljana – boks-knockout.si

Boksarski klub Golden gloves – goldengloves-gym.si

Boksarski klub Tivoli – facebook.com/BoksarskiKlubTivoli

Boks klub Chagi – sportnicenter-chagi.com

Boks klub Predator Ljubljana – bk-predator.si

Športno društvo Fokus – sd-fokus.si

Defibrilator – naprava, ki rešuje življenja

Med brezskrbnim sprehodom po mestu se pred vami zgrudi starejša oseba. Hitro pristopite in ugotovite, da ni pri zavesti in ne diha, na njenem zapestju ali vratu pa prav tako ni čutiti utripa. Vse kaže, da gre za zastoj srca, zato je potrebno čimprejšnje ukrepanje. Pokličete 112, kjer prejmete vsa ustrezna navodila, kako oživljati, obenem pa tudi informacijo o najbližjem defibrilatorju. Bi na tega brez navodil dispečerja sploh pomislili?

NINA FINŽGAR

Po podatkih Zdravstvenega statističnega letopisa Slovenije srčni zastoj vsako leto doživi med 1400 in 1700 Slovencev. Le nekaj trenutkov po zastoju srca človek izgubi zavest in preneha dihati, s čimer se ustavi dotok kisika in začne odmiranje celic v vseh organih. Že od tri do pet minut brez kisika je dovolj, da so posledice nepopravljive, zato je nujno, da obolelo osebo začnemo čim prej oživljati z masažo srca in umetnim dihanjem ter uporabo defibrilatorja, kadar je ta v naši bližini.

Avtomatski eksterni oziroma zunanji defibrilator (AED) je prenosna elektronska naprava, ki prepozna zastoj srca pri človeku, s pomočjo

Z UPORABO DEFIBRILATORJA V 3 DO 5 MINUTAH PO ZASTOJU SRCA LAHKO MOŽNOST PREŽIVETJA POVEČAMO ZA VEČ KOT 50 ODSOTKOV.

električnega sunka pa lahko srce ponovno zažene in s tem reši življenje. Naprava je zasnovana tako, da jo lahko varno in zanesljivo upravlja prav vsakdo, saj nas pri njeni uporabi usmerjajo posneta navodila v slovenskem jeziku. Z njegovo uporabo v treh do petih minutah po zastoju srca lahko možnost preživetja povečamo celo za več kot 50 odstotkov.

Število avtomatskih defibrilatorjev v Sloveniji se iz leta v leto povečuje in naj bi po okvirnih ocenah že preseglo 3000. MOL ima na različnih lokacijah po Ljubljani nameščenih 48 javno dostopnih defibrilatorjev, seveda pa so ti na voljo tudi drugje – v zasebnih podjetjih, gasilskih društvih, lekarnah, zdravstvenih domovih, knjižnicah in tudi pri posameznikih. S šestimi defibrilatorji, ki so nameščeni v službenih vozilih, razpolaga tudi Mestno redarstvo, z njimi pa so opremljeni tudi vsi električni kavalirji in vlakec Urban. Informacije o najbližjih defibrilatorjih, točni lokaciji in njihovi dostopnosti najdete na spletni strani aed-baza.si.

Kot nam je pojasnil Sebastijan Poberžnik iz Službe za lokalno samoupravo Mestne uprave MOL, je vsak defibrilator v njihovem upravljanju opremljen tudi z napravo, ki omogoča GPS-sledenje, klic na 112 ter izvajanje sprotne diagnostike defibrilatorja in njeno odčitavanje prek spleta v realnem času. »GPS-sledilnik omogoča, da vsak premik defibrilatorja spremljamo prek nadzorne aplikacije, kar je dobra rešitev tudi v primeru vandalizma. V preteklosti smo se namreč že srečali s primeri odtujitve in poškodovanja defibrilatorjev,« razlaga Poberžnik in dodaja, da se vsak defibrilator, ko je vzet iz omarice, poveže z dispečerskim

centrom UKC Ljubljana. »Marca smo tako s pomočjo defibrilatorja lahko v živo spremljali intervencijo PGD Tacen, ki se je dogajala na pobočju Šmarne gore. Na srečo vseh se je ob vrnitvi na njegovo mesto izkazalo, da ga v času intervencije ni nihče potreboval.«

Kot ocenjujejo v Službi za lokalno samoupravo, so ljudje o defibrilatorjih na območju Ljubljane razmeroma dobro obveščeni, a si tudi v službi vseskozi prizadevajo, da bi bili ozaveščenost in seznanjenost z njihovo uporabo še večji. V ta namen v sodelovanju z Društvom študentov medicine Slovenije in območnim združenjem Rdečega križa v vseh četrtnih skupnostih redno organizirajo delavnice o temeljnih postopkih oživljanja skupaj s prikazom pravilne uporabe defibrilatorja. »Prizadevamo si za večjo ozaveščenost meščank in meščanov o tem, da lahko z uporabo temeljnih postopkov oživljanja bistveno pripomorejo k reševanju življenja. Želimo, da se delež tistih, ki bodo ob srčnem zastoju pomagali, poveča in da se s tem poveča tudi delež preživelih,« za konec dodaja Poberžnik in poudarja, da bodo z ustreznim znanjem ljudje tudi izgubili strah pred uporabo defibrilatorja.

Obvestila o brezplačnih delavnicah, na katerih praktično predstavijo temeljne postopke oživljanja s prikazom pravilne uporabe defibrilatorja, lahko najdete na spletni strani ljubljana.si med aktualnimi novicami iz četrtnih skupnosti.

Postopek oživljanja z defibrilatorjem v 8 korakih

Uporaba defibrilatorja za oživljanje po zastoju srca je zelo preprosta, saj vas bo naprava ob vklopu sama usmerjala z navodili v slovenščini.

- ① Odprite ohišje in vklopite napravo, če se ta ne vklopi že samodejno.
- ② V roke vzemite elektrodi in odstranite zaščitno folijo.
- ③ Elektrodi namestite na gol prsni koš osebe, ki ji pomagata, kot je narisano na vsaki od njiju – eno pod desno ključnico in drugo na levo spodnjo stran prsnega koša, pod pazduho.
- ④ Naprava bo samodejno analizirala delovanje srca in ocenila, ali je potreben električni sunek.
- ⑤ Če je sunek potreben, na to jasno opozorite vse navzoče in se pred nadaljnjimi koraki prepričajte, da se osebe nihče ne dotika. Tudi vi ne!
- ⑥ Zavpijete: »Vsi stran!« in pritisnite osvetljeni gumb; po pritisku bo telo osebe trznilo.
- ⑦ Če opazite življenjske znake (na primer dihanje), osebo zvrnite na bok in pustite elektrode na prsnem košu, da aparat še naprej nadzoruje delovanje srca. Če življenjskih znakov ni, izvajajte masažo srca in umetno dihanje.
- ⑧ Aparat vas bo o potrebi po novem sunku obvestil. Če električni sunek ni potreben, a boste vseeno pritisnili na gumb, bo varovalo sunek preprečilo. Tako z njim nikakor ne morete škoditi.

SOCIALNA STISKA

CENTER ZA SOCIALNO DELO LJUBLJANA

01/475 08 02

gp-csd.ljubl@gov.si

Center za socialno delo Ljubljana, Enota Ljubljana Bežigrad

01/300 18 00 in **01/300 18 01**

gpcsd.ljbez@gov.si

Center za socialno delo Ljubljana, Enota Ljubljana Center

01/475 08 00

gpcsd.ljcen@gov.si

Center za socialno delo Ljubljana, Enota Ljubljana Moste - Polje

01/587 34 00

gpcsd.ljmos@gov.si

Center za socialno delo Ljubljana, Enota Ljubljana Vič - Rudnik

01/200 21 40

gpcsd.ljvic@gov.si

Center za socialno delo Ljubljana, Enota Ljubljana Šiška

01/583 98 00

gpcsd.ljsis@gov.si

RDEČI KRIŽ SLOVENIJE - OBMOČNO ZDRUŽENJE LJUBLJANA

01/425 34 19 in **040/788 698**

info@rdecikrizljubljana.si

sociala@rdecikrizljubljana.si

ZVEZA PRIJATELJEV MLADINE LJUBLJANA MOSTE - POLJE

01/54 43 043

info@zpmmoste.net

PRELOMI - INŠTITUT ZA DRUŽINSKO TERAPIJO, SVETOVANJE IN IZOBRAŽEVANJE

pomoč v finančnih
stiskah in dolgovih

040/200 030

prelomi@siol.net

Petka za nasmeh

Pomoč pri nakupu in
dostavi osnovnih potrebščin

031/497 607

info@petkazanasmeh.si

DRUŠTVO ZA POMOČ V TRETJEM ŽIVLJENJSKEM OBDOBJU

Družabništvo in varstvo
starejših, spremstvo pri

dnevni opravilih, dostava
osnovnih življenjskih dobrin

na dom, lažja gospodinjska,

hišna in vrtna opravila

01/810 93 10

info@drustvozapomoc.si

DUŠEVNO ZDRAVJE

Društvo ALTRA

Odbor za novosti v
duševnem zdravju izvaja

programe svetovanja,
zagovorništva, vodi

dnevni center za osebe
s težavami v duševnem

zdravju ter izvaja program
stanovanjskih skupin

za osebe s težavami v
duševnem zdravju.

Zaloška 40

01/544 4760

svetovalnica@altra.si

Ozara Slovenija

Nacionalno združenje
za kakovost življenja

Cigaletova ulica 5

Pisarna za informiranje in
svetovanje Ljubljana

01/620 0423

info@ozara.org

Šent

Slovensko združenje
za duševno zdravje

Belokranjska cesta 2

Dnevni center za osebe
s težavami v duševnem

zdravju Ljubljana in

program stanovanjskih

skupin za osebe s težavami

v duševnem zdravju

01/230 7830

info@sent.si

Slovensko združenje za preprečevanje samomora

Center za psihološko

svetovanje Posvet izvaja

program Psihološko

svetovanje posameznikom,

parom in družinam

v duševni stiski.

Tržaška cesta 132

031/704 707

info@posvet.org

MUZA

Svetovalnica za

motnje hranjenja

01/425 03 38

svetovalnica.muza@gmail.com

Svetovalni svet - društvo za svetovanje na področju motenj hranjenja in duševnega zdravja

068/648 695

info@svetovalni-svet.si

ZDRAVSTVENI DOM LJUBLJANA

Center za duševno
zdravje Moste - Polje

01/584 4244

narocanje.cdz.mos@zd-lj.si

Center za duševno zdravje Bežigrad (PE Črnuče)

01/300 33 34

narocanje.cdz.bez@zd-lj.si

Center za duševno zdravje Center

01/427 3826

narocanje.cdz.cen@zd-lj.si

Center za duševno zdravje Šiška

01/581 5220

narocanje.irena.

logonder@zd-lj.si

Center za duševno zdravje Vič

01/200 4596

narocanje.cdz.vic@zd-lj.si

KLIC V DUŠEVNI STISKI

01/520 99 00

Pokličete lahko vsako noč od 19.

do 7. ure.

NUJNA PSIHIATRIČNA POMOČ

Čez dan

Univerzitetni klinični center

Ljubljana - Poliklinika

Njegoševa ulica 4

01/434 45 17

Ponoči in čez vikend

Center za mentalno zdravje

Grablovičeva 44a

01/587 49 00

Spominčica - Alzheimer Slovenija

Pomoč za osebe z demenco
in njihove svojce

01/256 51 11

svetovalni telefon: **059/305 555**

vsak delovni dan med 9. in 18. uro

svetovanje@spomincica.si

Zavod za oskrbo na domu Ljubljana

Pogovorni telefon za

starejše s prostovoljci

01/242 06 05 od ponedeljka do

petka med 8. in 15. uro

NASILJE

KRIZNE/VARNE NAMESTITVE

Krizni center za ženske in otroke, žrtve nasilja Društva Ženska svetovalnica

Sprejemajo le zdrave
osebe, ki nimajo simptomov

okužbe s koronavirusom.

031/233 211, 24 ur na dan

Zatočišči za ženske in otroke, žrtve nasilja Društvo SOS telefon za ženske in otroke – žrtve nasilja

080/11 55, 24 ur na dan

Varni hiši Društva za nenasilno komunikacijo

031/736 726, ponedeljek, sredo

in petek od 8. do 19. ure, torek in

četrtek od 8. do 16. ure

vh.dnk@siol.net

PSIHOSOCIALNO SVETOVANJE IN PODPORA

Društvo SOS telefon za ženske in otroke – žrtve nasilja

080/11 55, 24 ur na dan

031/699 333, vsak delovni dan

od 9.00 do 15.00

drustvo-sos@drustvo-sos.si

Društvo za nenasilno komunikacijo

01/434 48 22 in **031/770 120**,

vsak delovni dan od 8. do 16. ure

info@drustvo-dnk.si

Društvo Ženska svetovalnica

01/251 16 02 in **040/359 909**,

vsak delovni dan od 9. do 18. ure

zenska@svetovalnica.org

Združenje za MOČ - Celostna psihosocialna pomoč žrtvam spolnega nasilja in drugih oblik nasilja

041/204 949, 24 ur na dan,

in **080/28 80**, vsak delovni dan

od 8. do 16. ure

info@zamoc.si

Facebook stran @SkupajZaMoc

Beli obroč Slovenije, Društvo za pomoč žrtvam kaznivih dejanj

01/430 54 90 in **040/772 276**,

vsak delovni dan od 10. do 16. ure

beliobroc@gmail.com

Lunina vila, Inštitut za zaščito otrok

Svetovanje, namenjeno
otrokom, mladostnikom,

staršem, strokovnim in

dežurnim delavcem

031/665 266, 24 ur na dan

svetovanje@luninavila.si

ZIFS - Združenje invalidov - Forum Slovenije

041/381 679, od 8. do 21. ure

info@zifs.si

Slovenska zveza društev za telefonsko pomoč v stiski - STS

116 123, 24 ur na dan

ZASVOJENOST

Logout - Center pomoči pri prekomerni rabi interneta

080 7376

info@logout.si

Abstinent - Društvo za urejeno življenje

Pomoč pri težavah

z alkoholom

064/244 496

drustvo.abstinent@gmail.com

Društvo Projekt človek

Pomoč osebam z različnimi
oblikami zasvojenosti

041/717 356 (vsak delovnik med

10.30 in 12. uro)

sc.lj@projektclovek.si

DrogArt

Svetovanje o škodljivih
posledicah drog in

alkohola med mladimi

01/439 72 70, **041/730 800**

(vsak delovnik med 9. in 16. uro)

svetovanje@drogart.org

»UP« Društvo za pomoč zasvojencem in njihovim svojcem Slovenije

01/434 25 70

svetovalnica.up@siol.net

Društvo Al-Anon - za samopomoč družin alkoholikov

041/590 789, **031/744 722**,

040/589 877

info@al-anon.si

al-anon.si

MLADI

DRUŠTVO CENTER ZA POMOČ MLADIM (CPM)

01/438 22 10, **031/323 573**

lj-info@cpm-drustvo.si

@drustvo_cpm

TOM telefon - telefon za otroke in mladostnike

116 111, od 12. do 20. ure

e-tom.si

JZ Mladi zmaji

Za vse mlade, ki se znajdejo
v stiski, so Mladi zmaji

ponovno organizirali pomoč
psihosocialne svetovalke.

041/662 132, vsak delovni dan

od 12. do 17. ure

Pomoč lahko poiščejo

tudi v sobi #svetovalnica

digitalnega mladinskega

centra DigiMC.

Facebook stran @mladizmaji

Platforma Ljubljana mesto učenja

Na platformi so posodobili

učni seznam predavanja

»Informiraj se o

koronavirusu SARS-CoV-2«,

ki združuje najnovejše

informacije za morebitna

odprta vprašanja in dileme.

ljubljana.cityoflearning.eu

Mreža mladinskih centrov Ljubljana

Mladi v stiski se lahko

obrnejo tudi na mladinske

centre v Ljubljani.

www.mrezaljubljana.si

Svetovalni center za otroke, mladostnike in starše Ljubljana

01/583 75 00

info@scoms-lj.si

Krvodajalstvo tudi med epidemijo

V Sloveniji mora za zadostitev potreb vsak dan darovati kri najmanj 350 krvodajalcev. Epidemiološki ukrepi so se začeli sproščati, zahteve po krvi v zdravstvu naraščajo in potrebujemo vse več krvodajalk in krvodajalcev, da pokrijejo aktualne potrebe po krvi. Darovana kri rešuje življenja, vrača zdravje in je nenadomestljivo zdravilo za bolne. Slovenci smo krvodajalsko radodaren narod. Na območju Rdečega križa Ljubljana je prijavljenih 58.800 krvodajalcev, od tega je aktivnih 18.600. Lani je kri darovalo skoraj 8300 ljudi iz občine Ljubljana in primestnih občin na območju Rdečega križa Ljubljana.

SIMONA GONZA ŠKERJANC

Solidarnost v obliki darovanja življenjske tekočine je globoko zakoreninjena v naši biti, saj začetki krvodajalstva v Sloveniji segajo že v davno leto 1945, ko so v ljubljanski centralni bolnišnici konzervirali prve enote krvi. Kri lahko daruje vsakdo, ki je zdrav, polnoleten in ni starejši od 65 let. Seveda je med trenutno epidemijo še toliko pomembnejše, da kljub veliki previdnosti in ukrepom za zagotavljanje varnosti krvodajalcev in prejemnikov vir darovane krvi ne presahne. Brezplačno, prostovoljno in anonimno krvodajalstvo gradi povezano, humano in skrbno družbo, ki se zaveda pomembnosti vsakega posameznika in si prizadeva za sodelovanje vseh.

Dati kri je najvišja oblika nesebičnega darovanja dela sebe za dobro sočloveka, za njegovo zdravje, za njegovo življenje. Je dejanje solidarnosti, ki združuje ljudi. Rdeči križ Slovenije s krvodajalci in transfuzijskimi zavodi sodeluje že vse od leta 1953. Vsi skupaj s trdom uspešno zagotavljamo dovoljše zaloge varne krvi za samozadostno preskrbo v naši državi.

Da bomo tudi v prihodnje imeli primerne zaloge krvi, si na Rdečem križu Ljubljana prizadevamo pridobivati nove mlade krvodajalce. Tako smo ustanovili Klub 25 in Klub 100 kapljic, kjer mladi krvodajalci skupaj z izkušenimi kolegi delujejo v vlogi prostovoljcev animatorjev in dijakke ljubljanskih srednjih šol spodbujajo k varnemu krvodajalstvu. Novi prostovoljci animatorji so vselej dobrodošli, prijavijo se lahko enostavno prek spleta na strani rdcikrizljubljana.si/sl/Prostovoljstvo.

Naš prostovoljec Edvard Pergar Konestabo ni le animator na področju krvodajalstva, temveč tudi dolgoletni krvodajalec. »V dobrih dveh

Edvard Pergar Konestabo, prostovoljec krvodajalstva pri Rdečem križu Ljubljana, ob svojem stoprvm darovanju krvi še pred začetkom epidemije.

desetletjih sem kri daroval 101-krat,« pravi. »Pomoč pomoči potrebnim v kakršnikoli obliki je bilo eno izmed načel, ki so mi ga starši privzgojili že v rani mladosti. Zato ne preseneča, da sta svoje aktivno krvodajalstvo prenesla tudi name, na svojega otroka. In prav možnost darovanja krvi je bila ena izmed treh zadev, zaradi katerih sem želel postati polnoleten.« Ker tudi sam v krvodajalstvu vidi »pot, po kateri ustvarjamo bolj solidarno, strpno in zdravo družbo«, se je pridružil prostovoljcem Rdečega križa Ljubljana.

»Pred štirimi leti sem bil s strani Rdečega križa Slovenije - Območnega združenja Ljubljana povabljen med prostovoljce Kluba 100 kapljic, da bi promoviral darovanje krvi med mladimi in manj mladimi. S spremljanjem mladih na njihov prvi odvoz ter s predavanji na srednjih šolah in v lokalnih skupnostih pomagam poučevati, motivirati in izobraževati dijake in občane ter razbijati mite in napačne predstave o krvodajalstvu.«

Čeprav srednješolski pouk med epidemijo večino časa ni potekal v šolah in so se tudi predstavitve prostovoljcev prestavile na spletne platforme, Edvard poudarja: »Vesel sem, da lahko idejo solidarnosti in prostovoljstva prenašam naprej, ne le na svoje otroke, ampak na številne mlade sodržavljane. Prostovoljci se trudimo pridobiti vedno nove mlade krvodajalce, jih navdušiti s svojim navdušenjem in jih poučiti o vseh vidikih darovanja. Tako uspešno širimo načelo solidarnosti.«

Tisti, ki lahko darujete kri, vabljeni, da preverite zaloge krvi na ztm.si/ **krvodajalstvo/zaloge**, pokličete na 051/389 270 in se naročite na odvzem.

ZapeLJimo se po mestu

S kolesi iz sistema BicikeLJ smo se po ljubljanskih ulicah prvič zapeljali točno pred desetimi leti. V tem času je BicikeLJ postal tako zelo priljubljen, da se je število postajališč in koles podvojilo. Prav tako so zanimivi tudi drugi sveži podatki, ki še dodatno potrjujejo, da gre za eno izmed najbolj uspešnih podjetniških idej iz te družine.

MARUŠA JAKŠE

izposoja koles z novo mobilno aplikacijo BicikeLJ Official

še letos več kot
80 POSTAJALIŠČ
in **800 KOLES**

z najnovejšo postajo na Prušnikovi ulici, postavljeno na pobudo dijakov Škofijske klasične gimnazije, je v sistemu BicikeLJ **73 postaj** s skupno **730 kolesi**

več kot
300 km
urejenih
kolesarskih poti

160 novih
stojal za kolesa

skoraj
8 MILIJONOV
voženj
z BicikLJem

dobrih
17 %
Ljubljančanov
z aktivno letno
naročnino

v povprečju
je vsako
kolo v sistemu
izposojeno kar
8-KRAT
na dan

JEAN-FRANCOIS DECAUX

izvršni sodirektor skupine JCDecaux

Odlična vožnja, draga Ljubljana!

Ljubljano imam od nekdaj rad. Lepa in živahna prestolnica z vizijo trajnostnega življenja je eno najprijaznejših mest za kolesarje. Zelo sem bil vesel najinega nedavnega ponovnega snidenja ob praznovanju 10-letnice BicikLJa.

Pred 10 leti je Ljubljana postala prvo srednjeevropsko mesto, ki je s financiranjem iz oglaševanja na ulični opremi svojim obiskovalcem in prebivalcem ponudilo izposoj o koles. Ko urbano kolesarjenje in souporaba še nista bila razvita kot danes, je bila vzpostavitev BicikLJa z javno-zasebnim partnerstvom pomembna poteza za mesto z jasnimi cilji za ustvarjanje zdrave, trajnostne in kakovostne prihodnosti za svoje meščane. V 10 letih je več kot 217.000 prebivalcev in obiskovalcev mesta z BicikLJem opravilo skoraj osem milijonov voženj, s kolesi pa se redno vozi več kot 17 odstotkov prebival-

PRED 10 LETI JE LJUBLJANA POSTALA PRVO SREDNJEEVROPSKO MESTO, KI JE S FINANCIRANJEM IZ OGLAŠEVANJA NA ULIČNI OPREMI SVOJIM OBISKOVALCEM IN PREBIVALCEM PONUDILO IZPOSOJO KOLES.

cev Ljubljane. Uspeh projekta lahko pripišemo ukrepom, s katerimi mesto spodbuja kolesarjenje in uporabo BicikLJa, najodobnejšim kolesom in postajam ter neutrudnim vzdrževalcem, zaradi katerih je BicikeLJ eden najučinkovitejših primerov skupne rabe koles na svetu.

Od leta 2011 se je število postaj in koles več kot podvojilo. Z novo mobilno aplikacijo smo izboljšali izkušnjo uporabe storitve BicikeLJ, saj lahko uporabniki z aplikacijo upravljajo račune, ocenjujejo kolesa ter komunicirajo z drugimi

uporabniki in vzdrževalci. Povečalo se bo tudi število postaj, tako da jih bo kmalu že več kot 80. Vse to se financira z oglaševanjem na ulični opremi, tudi z novimi digitalnimi zasloni visoke ločljivosti za dinamične vsebine.

Vodilno in pionirsko podjetje na področju samopostrežne izposoje koles JCDecaux z več kot 25.000 kolesi v 13 državah ljudem omogoča nizkoogljivo mobilnost. Tudi v obdobju pandemije so vsi naši sistemi za kolesarje, vključno z BicikLJem, delovali nemoteno, s čimer smo razbremenili druge storitve javnega prevoza.

Leto 2020 je bilo nedvomno izjemno. Za nas pa je bilo tudi leto inovacij, ustvarjalnosti in večje trajnostnosti. Med prvim valom pandemije smo na pariških avtobusnih postajah in javnih straniščih namestili 2000 razkuževalnikov, da bi se ljudje v javnih prostorih počutili varno in pomirjeno. Koristna in priljubljena storitev je zdaj na voljo v mestih po vsem svetu. Uvedli smo tudi dve vrsti do okolja prijaznih in inovativnih avtobusnih postaj: prva, Filtreo®, ima na strehi zasajen mah, ki zajema in filtrira onesnažen zrak. Druga vrsta novih postaj pa z naravnim hlajenjem ustvarja udobno zatočišče med vročinskimi valovi in preprečuje nastajanje toplih otokov v mestih. Tudi sicer v podjetju JCDecaux delujemo trajnostno. Do konca leta 2022 želimo vso električno energijo, ki jo uporabljamo v različnih državah po svetu, v celoti pridobivati iz obnovljivih virov, v Franciji pa bomo že konec tega leta ogljično nevtralni. Tudi z našimi storitvami si že 55 let prizadevamo za dostopno, prijetno in trajnostno življenje v mestih po vsem svetu. Sistem souporabe koles BicikeLJ veliko pripomore k uresničevanju tega cilja.

Ob naši skupni pustolovščini z BicikLJem pa seveda pomislim tudi na ljubezen do kolesarjenja, ki nas druži. Zelo se veselim letošnjega Tour de France, ko bosta Pogačar in Roglič tekmovala z najboljšimi poklicnimi kolesarji na svetu – naj zmagaja najboljši!

NATAŠA URBANEC

vodja sistema BicikeLJ

24 ur na dan vse dni v letu

BicikeLJ smo uradno zagnali 12. maja 2011 ob 12. uri. Sistem je testno deloval že nekaj ur prej, zato so se najbolj radovedni in neučakani uporabniki z novimi kolesi zapeljali še pred napovedanim odprtjem. Že prvi dan smo našli 787 izposoj, število pa je iz dneva v dan naraščalo. Do konca maja smo našli že okrog 32.300 izposoj, kar pomeni, da je bilo z vsakim kolesom v povprečju opravljenih šest voženj. Torej smo praktično od prvega dne delovali na polnih obratih.

Že kmalu so se izrisale potovalne navade uporabnikov, katerih poznavanje je v pomoč našim ekipam na terenu pri prestavljanju koles s polnih postaj na prazne. Še vse do danes velja, da je največ izposoj med jutranjo in popoldansko prometno konico – zjutraj se uporabniki s kolesi pripeljejo v središče mesta, popoldne pa se vračajo nazaj na obrobje. Pred epidemijo smo imeli več izposoj tudi zvečer, ko je bilo v središču mesta čutiti živahno družabno življenje. Naša kolesa so na voljo kadarkoli, saj sistem deluje 24 ur na dan vse dni v letu.

Ker si med tednom uporabniki kolesa izposojajo prek celega dneva, so tudi naše ekipe na terenu od jutra do večera. Ko se pogovarjamo s kolegi iz tujine, smo edini, ki med tednom ves dan skrbimo za pregled in premike koles. Tudi ob koncih tedna, ko je število izposoj manjše, so naši vzdrževalci na terenu do 16. ure. Vseeno se zgodi, da v času prometnih konic na kakšni postaji za krajši čas zmanjka koles ali prostih ključavnic. Tudi zato je na najbolj frekventnih lokacijah običajno razporejenih po več postaj. Če na primer zmanjka koles na postaji na Prešernovem trgu, je takoj na drugem bregu Ljubljane še ena postaja na Pogačarjevem trgu (tržnica), v bližini pa sta

še postaji na Kongresnem trgu in Cankarjevi ulici. Pred epidemijo smo imeli v določenih obdobjih tudi po več kot 6000 izposoj na dan. Takrat smo imeli v sistemu nekaj več kot 60 postaj s 600 kolesi, torej je bilo z vsakim kolesom v povprečju opravljenih kar po deset voženj. Če k izračunu dodamo še povprečen čas izposoje – 18 minut –, je bilo vsako kolo na vožnji kar po tri ure na dan.

Že iz teh statistik je razvidno, da imajo polne roke dela tudi naši serviserji. Ob premikanju koles vzdrževalci pregledajo deset kontrolnih točk, da preverijo, ali je kolo še v ustreznem stanju in varno za uporabo. Če ni vse tako, kot mora biti, kolo odpeljejo našim izkušenim serviserjem, ki vsako zimo opravijo tudi generalni servis vseh koles. Kljub rednemu vzdrževanju pa se kolesa po nekaj letih iztrošijo, zato jih zamenjamo z novimi.

KO SE POGOVARJAMO S KOLEGI IZ TUJINE, SMO EDINI, KI MED TEDNOM VES DAN SKRBIMO ZA PREGLED IN PREMIKE KOLES.

Malo pred deseto obletnico smo zamenjali tudi strojno opremo na terminalih in naložili novo generacijo programske opreme, s katero upravljamo sistem BicikeLJ. S tem smo omogočili udobnejšo uporabo in izposajo koles s pomočjo mobilne aplikacije. Če še ne uporabljate naše nove aplikacije BicikeLJ Official, vas vabimo, da si jo naložite. Seveda pa si še naprej kolesa lahko izposojate tudi z mestno kartico Urbana.

Ob desetletnici se tudi naša ekipa veseli, da je BicikeLJ v mestu tako priljubljen in da so občani skrbni pri uporabi koles. S sodelavci se bomo še naprej trudili, da bodo kolesa brezhibna in varna, uporaba sistema pa čim udobnejša in prijetnejša izkušnja.

MATEJ PRAPROTNIK

pomočnik direktorja Radia Slovenija

Najraje sem kolesar

Pohvalil sem se že, da samo s kolesarjenjem v službo in domov na leto nabere dovolj kilometrov za Tour de France. Počutim se kot zmagovalec. Jutranji zrak v ljubljanskih konicah resda ni najčistejši. Verjamem pa, da ima gibanje več pozitivnih vplivov na zdravje kot onesnažen zrak. Sploh, ker bi ta isti zrak dihal tudi v avtomobilu ali avtobusu.

Čeprav sem najraje kolesar, sem tudi pešec in voznik avtomobila. To omenjam, ker pogosto slišim to nesmiselno delitev udeležencev v prometu. S tem se poudarjajo razlike in konflikti med vozniki, pešci in kolesarji. Konflikti so, a zanje niso krivi ne vozniki, ne pešci in tudi kolesarji ne. Krivi smo ljudje, ki mestne površine načrtujemo tako, da niso razdeljene pravično in vključujoče. Napetosti med udeleženci v prometu opisujemo površno: vozniki avtomobilov se jezijo na kolesarje, kolesarji na pešce, pešci na voznike in krog se nadaljuje. Povedano drugače: ljudje v avtomobilih se jezijo na ljudi na kolesih, ljudje na kolesih na ljudi, ki hodijo peš, in ljudje, ki hodijo peš, na ljudi v avtomobilih. Ali še krajše: ljudje se jezijo na ljudi, in to krat tri.

Če ne drugega, lahko iz lastnih izkušenj pešca, voznika in kolesarja razložim, zakaj je v Ljubljani najbolj smiselno sesti na kolo. Iz Črnuč v središče Ljubljane sem se nekoč vozil z mestnim avtobusom. V jutranji konici sem za to načrtoval dobrih 40 minut, v kar sta všteta tudi prehod in čakanje. Z vlakom je šlo hitreje, predvsem pa bolj zanesljivo in brez nepotrebnega čakanja. V službi sem bil v pol ure. Vožnja z vlakom iz Črnuč do kolodvora traja namreč le 11 minut.

Z avtom sem se v službo nazadnje odpeljal oktobra lani, ko je bilo ulično parkiranje

zaradi zaprtja države brezplačno. Deževalo je, jaz pa sem do Kolodvorske ulice v središču vozil dobrih 20 minut. Naslednjih pet minut sem krožil in iskal brezplačno parkirno mesto, ki ga ni bilo. Ni mi preostalo drugega, kot da sem se odpeljal na parkirišče pri železniški postaji in izgubil še naslednjih 15 minut, skupaj 40. Iskanje parkirišča je bil opomin, da obljuba brezplačnega parkiranja izrazito poslabša varnost. Pomislite na promet, ki je zgolj posledica iskanja parkirnega mesta. Kolesarjenje do središča Ljubljane pa traja dobrih 20 minut. Zame je to najhitreje, najceneje in najbolj zdravo. Všeč mi je tudi, da nisem odvisen od urnikov vlaka in avtobusa ter da ne plačujem za parkiranje.

LJUDJE V AVTOMOBILIH SE JEZIO NA LJUDI NA KOLESIH, LJUDJE NA KOLESIH NA LJUDI, KI HODIJO PEŠ, IN LJUDJE, KI HODIJO PEŠ, NA LJUDI V AVTOMOBILIH.

Izračun pomaga, ni pa nujno, da vas bo prepričal. Dosti učinkovitejša bi bila varna kolesarska infrastruktura. Veselil sem se prenove kolesarskih stez ob Dunajski cesti, a veselje ni trajalo dolgo. Pešci in kolesarji si še vedno delimo skupno površino. Kot da si pri prenovi nihče ni drznil načrtovati prihodnosti, ki bi bila podobna najbolj razvitim kolesarskim državam. Pogrešam pokrite kolesarnice, prave kolesarske steze, ki so varne za družine, predvsem pa pogrešam vsaj tako ambiciozno načrtovanje kolesarskih stez kot mestnih vpadnic.

Ljubljana ni kolesarsko mesto, želim pa si, da to postane. Želim si, da bi bile mestne površine vključujoče. Najbolj pa si želim, da bi razumeli naslednje: varnosti udeležencev v prometu ne bomo izboljšali s poostrenim policijskim nadzorom kolesarjev, ampak z načrtovanjem varnih poti.

Kako zveni Ljubljana

Colin Black je mednarodno uveljavljen in večkrat nagrajen skladatelj, zvočni in radijski umetnik, ki je iz Avstralije v Ljubljano prišel po navdih, po osebnostno preobrazbo, po novo, bolj pristno in iskreno življenje ter nov umetniški okvir. Colin opazuje svet z ušesi, barve življenja vidi v zvoku. Je predavatelj, avtor številnih inovativnih radijskih del, ki se predvajajo na več evropskih in avstralskih radijskih postajah. Jedro njegovega dela so zvočne in večmedijske raziskave, komponiranje krajših in daljših del za instalacije in radijska predvajanja.

AJDA BORAK

Zvočne strukture, ki jih ustvarjate, poslušalca spodbujajo k drugačnemu gledanju in razumevanju lokacij, kultur, sveta. Kakšna je zvočna geografija Ljubljane?

V mestih in prostorih, ki jih obiščem, skušam ustvariti nekakšen zvočni zemljevid. Ko sem leta 2014 prvič prišel v Ljubljano, sem naredil serijo posnetkov in nastalo je delo, zvočna umetniška raziskava prostora, z naslovom A Likenesses of Ljubljana oziroma Podoba Ljubljane, ki je bilo del cikla Soundprints oziroma Zvočni odtisi. Na svojih vsakodnevni sprehodih mesta ne gledam, ampak ga poslušam. Raziskujem njegovo zvočno okolje, preplet njegovega kulturnega ozadja, arhitekture, skupnosti, zgodovine, mitologije mesta.

Moji najljubši zvočni odtisi Ljubljane so vsekakor: igra zvoka vode, ki prihaja iz dveh podzemnih odtočnih cevi na ulici Reber, zvok Ljubljane na osrednjem mostu Tromostovja – drugače zveni z leve kot z desne, tam lahko celo slišim povodnega moža in Urško, slišim lahko njen poljub in njen strah – preplet mitologije in zvoka, pomešan z domišljijo. Pa zvonovi na frančiškanski cerkvi ali stolnici, sprehod po Starem trgu – kako dolge so ulice in kako visoke so zgradbe, lahko slišiš

v odmevu svojih korakov. Trg republike in neverjetna arhitekturna akustika – zvok, ki se odbija od dveh monumentalnih zgradb. Celo Ljubljana drugače zveni zdaj, ko vse cveti, ko je rastje bujno in ozračje toplo, kot pa pozimi. Zanimivo je opazovati, kako letni časi v mestu spreminjajo zvočni odtis – pozimi, ko so drevesa gola, ima sprehod na grad popolnoma drugačno melodijo kot poleti, ko šeestijo listi in pojejo ptiči. Tudi slovenski jezik, njegova melodika, šumniki in sičniki – čeprav ne razumem pomena besed ljudi okrog sebe, je poslušanje res prijetno in blagovžno.

Kako pa dojemate umetniški prostor tukaj v primerjavi s tistim, v katerem ste delovali v Avstraliji?

Prva razlika je ta, da je tukaj umetniški prostor mnogo večji, bogatejši in svobodnejši. Predvsem pa je bistveno drugačen način umetniškega ustvarjanja. Tukaj izbrano temo dekonstruirajo, razbijejo na drobne koščke, preoblikujejo, postavijo nov okvir, ki omogoča popolnoma novo razumevanje koncepta. Pri nas je umetnost mnogo bolj omejena, živi v okvirih, ki so stalni, predvidljivi. Umetniki tukaj dojemajo koncepte mnogo globlje, okviri delovanja in razumevanja umetnosti

»KAKO DOLGE SO ULICE IN KAKO VISOKO SO ZGRADBE, LAHKO SLIŠIŠ V ODMEVU SVOJIH KORAKOV.«

tukaj praktično ne obstajajo. Umetnost je tukaj svobodna in spontana, končni produkti so nepričakovane refleksije, ki zares transformirajo posameznika. Stimulativno in navdihujoče je srečevati umetnike, ki prihajajo v Ljubljano z vsega sveta, in spoznavati njihova dela.

Tukaj ste začeli tudi študirati – magistrski študij na študijskem programu Pomoč z umetnostjo.

Kot umetnik sem zelo naklonjen ideji zdravljenja z umetnostjo. S to vrsto pomoči, ki poteka skozi proces doživljanja, izražanja in ustvarjanja z umetnostnimi izraznimi sredstvi, lahko spodbudimo pozitivne spremembe pri posameznikih. Skozi umetnost lahko bolje spoznamo sami sebe, zdravimo ali vsaj transformiramo posledice travme, osebnostno rastemo, pomagamo nam tudi pri samouresničevanju. Zamislite si, kakšna družba bi postali, če bi se vsi ljudje »ozdravili« svoje travme ...

V vili na Erjavčevi domuje pred skoraj 100 leti ustanovljen znanstveni inštitut

DDR. JANEZ PIRC

Ljubljana je bila skozi stoletja vedno mesto srečevanja in sodelovanja različnih kultur – kraj, kjer so živele oziroma živijo tradicionalne etnične in jezikovne manjšinske skupnosti, kot sta na primer judovska skupnost in skupnost nemško govorečih, in manjšine v nastajanju, ki jih sestavljajo priseljenci in njihovi potomci. Moč sprememb na tem področju je v Ljubljani praviloma večja, kot velja za preostalo Slovenijo. Vse te skupnosti, njihove pravice, manjšinska zaščita, kot tudi odnos večinskega prebivalstva do njih, praktični izzivi in težave, s katerimi se soočajo pripadniki manjšin v Sloveniji, so glavni predmet raziskav in študij, s katerimi se ukvarjamo na Inštitutu za narodnostna vprašanja v Ljubljani.

Pred skoraj stoletjem, leta 1925, je bil na današnji Slovenski cesti (takrat Šeleburgovi ulici) ustanovljen predhodnik današnjega inštituta, Manjšinski inštitut, eden prvih znanstvenih inštitutov v Evropi, ki se je osredotočal na proučevanje položaja etničnih manjšin. Med njegovimi sodelavci so že vse od začetka tudi pripadniki slovenskih manjšin iz vseh sosednjih držav, tem so se kasneje priključili še pripadniki madžarske in italijanske manjšine iz Slovenije. Inštitut za narodnostna vprašanja je to ime prevzel leta 1948. Znotraj mesta je kar petkrat zamenjal svoj naslov, preden se je v osemdesetih letih prejšnjega stoletja naselil v čudoviti vili na Erjavčevi cesti.

Inštitut za narodnostna vprašanja ima danes status javnega raziskovalnega zavoda. V njem smo zaposleni zlasti znanstveni raziskovalci, ki se ukvarjamo s področjem narodnega vprašanja, manjšinskimi študijami, študijami etničnosti, nacionalizma in mejnosti ter z upravljanjem različnosti. Na začetku delovanja so se raziskovalci osredotočali zlasti na proučevanje položaja slovenskih manjšin v sosednjih državah in tudi na položaj nekaterih zgodovinskih manjšin znotraj Slovenije. V zadnjih desetletjih pa se je nabor tematik proučevanja razširil še predvsem na migracije, priseljence in njihove potomce ter na marginalizirano romsko manjšino.

Če želimo objektivno spremljati položaj etničnih manjšin, ki živijo pri nas, slediti spremembam izzivov in potreb znotraj skupnosti tradicionalnih manjšin in manjšin v nastajanju, potem ni dovolj samo kabinetno delo, temveč sta potrebna stalen stik in sodelovanje s pripadniki manjšin, torej delo »na terenu«. Ljubljana ima pri tem tudi za nas, raziskovalce, posebno pomembnost, saj v naši sredini živijo priseljenci iz vsaj 110 držav, več kot petina ljubljanskega prebivalstva pa je bila rojena zunaj Slovenije. Dinamike na tem področju so zlasti v zadnjih 20 letih velike in ravno priseljenci dajejo mestu poseben pečat kulturne raznovrstnosti, pestrosti in razvoja na številnih področjih, hkrati pa so za nas na inštitutu stalen navdih za nove raziskave.

Piknik v mestu

Po letošnji dolgi zimi in deževni pomladi se končno začenja toplo in prijetno poletje. Vsaj upamo lahko. Tako bomo še več časa preživeli zunaj: igre na prostem, posedanje na odejah, slastni prigrizki in druženje. Narava, hrana in prijatelji. Ne skrbite, če niste med srečneži, ki zabavo lahko organizirajo doma. V mestu je kar nekaj prostorov za piknik, kjer lahko sebi in svojim bližnjim pričarate čudovit poletni dan.

AJDA BORAK

Piknik pod orehi

Orehov gaj je priljubljen zaradi čudovitega podeželskega ambianta, odlične kulinarčne ponudbe in raznovrstnih možnosti zabave. Posestvo, ki se lahko pohvali s tremi hektari prireditvenih površin, ima tri enote: osrednje poslopje s kozolcem, skedenj in del, poimenovan kobilica, s prostorom za piknik. Povezujejo jih številni nadstreški, ki so pogosto razlog, da zabave uspejo kljub poletnim plogam. Na večnamenskem prizorišču pod orehi, ki je zelo priljubljeno za praznovanje otroških rojstnih dni, so letos povečali razburljivo doživljajsko igrišče Prepovedani gozd. Eno glavnih poslanstev Orehovega gaja je namreč razvijanje programov za druženje in prosti čas, s katerimi otroke poskušajo odvrniti od ekranov.

Orehov gaj

Obrije

030/691 109

info@orehovgaj.si

Urbani piknik ob Savi

V idilično urejenem Rekreativnem in izobraževalnem centru (RIC) Sava, ki se ob desnem bregu reke razprostira od Tomačevega do Sneberij, na goste čaka 10 prostorov za piknik, vsak od njih pa lahko sprejme po 20 ljudi. Na vsakem je zidan žar, na katerem lahko sami spečete slastne prigrizke. Za pogostitev so pripravljene mize in klopi. Medtem ko kosilo cvrči nad ognjem, se lahko s prijatelji pomerite v odbojki, rokometu ali nogometu na mivki. Če vam prija sprehod, se lahko ob vodi odpravite do Sneberij in se spotoma razgibate na trim napravah, plezalni steni ali igrišču za disk golf, kjer namesto žogice v košaro mečete frizbi. Tudi malčkom ne bo dolgčas. Poleg igrišča z lesenimi plezali jih bo navdušila še mala živalska farma z ovčkami, kozami, račkami, pujsi, putkami in petelinom. Parkirnih mest je dovolj za vse, urejene so tudi sanitarije. Če vam zmanjka hladne pijače, vam bodo z veseljem priskočili na pomoč v bližnjem Caffeu Plaža. Ker so ti prostori med meščani zelo priljubljeni, jih je treba rezervirati na spletni strani RIC Sava. Piknik lahko tam organizirate v četrtek popoldan, v petek, soboto ali nedeljo pa svoj prostor lahko najamete za ves dan.

RIC Sava

Dajnkova ulica 56

031/796 132

info@sport-ljubljana.si

Piknik Pri Peclju

V Podgradu pri Zalogu se srečata Ljubljana in Sava, tam pa je tudi prostor za piknik Pri Peclju, kjer se srečujejo prijatelji. Na čudovitem vrtu je dovolj sence za prijetno posedanje, imajo pa tudi veliko športnih objektov, kjer boste pošteno razgibali telo in porabili kalorije, ki vam jih bo napekel žar mojster. Preizkusite se lahko v odbojki, košarki, nogometu, balinanju in pingpongu. Sladkosnede si na Borovničevi poti sami poiščejo poobede, Ostrovharjeva pot pa pohodnike popelje skozi zgodovinsko, naravno, kulturno in tehniško dediščino kraja. Ljubitelji ravninskega kolesarjenja ne smete zamuditi prijetne vožnje po čudoviti dolini Besnice. Če pa bo en dan za vaš piknik premalo, lahko v gostišču Pri Peclju tudi prespite.

Gostilna pri Peclju

Cesta v Kresnice 19, Podgrad

041/218 426

gost.pri.peclju@siol.net

BONTON NA PIKNIKU

Med prijetnim druženjem ne pozabite, da na pikniku niste sami. Z upoštevanjem nekaj enostavnih pravil lahko poskrbite, da vaša brezskrbna zabava ne bo motila okolice.

Piknika ne organizirajte kjerkoli v naravi, ampak le na prostorih, ki so temu namenjeni. Kar se vam zdi nedolžna zabava, je lahko resen poseg v naravno okolje.

Ogenj prižgite na zavarovanem prostoru in ga imejte ves čas pod nadzorom. Po končani zabavi poskrbite, da bo povsem ugasnil. S tem se boste izognili hudim nesrečam, ki lahko povzročijo ogromno škode.

Glasba naj bo glasna le toliko, da se lahko ob njej normalno pogovarjate brez kričanja.

Ne prijemajte hrane, ki je ne boste jedli (kuharji so seveda izjema).

Če bodo na pikniku tudi vaši hišni ljubljenci, poskrbite, da bodo imeli primerno hrano, dovolj sveže vode in prostor v senci, kamor se lahko umaknejo iz vrveža. Pazite, da ne bodo motili preostalih udeležencev in da jim ti ne bodo ponujali hrane, ki zanje ni primerna.

Vaše igre naj ne motijo drugih. Pazite, kam letijo žoge, z enim očesom pa opazujte tudi igro otrok, ki v žaru zabave hitro pozabijo na svet okoli sebe.

Potrebo opravljajte le v toaletnih prostorih. Če jih na prizorišču ni, pripravite intimen kotiček s kemičnim straniščem. Po koncu zabave ga seveda odstranite s prizorišča.

Odpadke ločujte, po pikniku pa jih odpeljite na primerno odlagališče. Poskrbite, da bo prostor po vašem odhodu ostal takšen, kot je bil, ko ste prišli.

Glede na trenutne epidemiološke razmere upoštevajte tudi ukrepe za preprečevanje okužbe. Umivajte in razkužujte si roke, ohranajte primerno razdaljo, nosite maske, kjer je to potrebno, skrbite za higieno kihanja in kašlja, ne dotikajte se obraza z nečistimi rokami. Če pa vaše zdravje ni popolno, se pikniku raje odpovejte.

Zanimivosti o Skrbovin'ci

Primarni cilj je opolnomočenje varovancev

Uporabniki varstveno-delovnih centrov pa niso le izdelovalci, temveč so vključeni tudi v delovanje Skrbovin'ce, ki jo sicer izmenično vodita Emir Okanović in Darja Pirc. Tako tedensko pomagajo pri sprejemu obiskovalcev, prodaji in drugih opravilih. S tem dobijo priložnost videti, kako njihovi izdelki prehajajo v roke navdušenih kupcev.

Izdelki, narejeni s srčnostjo

Na svoje izdelke so zelo ponosni in obenem poudarjajo, da z njimi ne prosijo za miloščino, saj so narejeni kakovostno in so primerljivi z drugimi izdelki tovrstnih panog. Vsak izdelek je narejen s trudom, srcem in veseljem ter je korak k pravičnejši družbi.

Dober glas seže daleč prek morja

Med obiskovalci je bilo tudi že kar nekaj pomembnih gostov. Zelo jim je ostal v spominu obisk žene zunanjega ministra Japonske, ki si je Skrbovin'co ogledala v okviru protokolarnega programa in je kasneje idejo projekta navdušeno predstavila v svoji domovini.

Skrbovin'ca

Marsikdo ne ve, da v samem centru mesta, v stavbi Kresije na Mačkovi 1, domuje Skrbovin'ca – ljubka prodajalna spominkov, igrač in drugih ročno izdelanih predmetov, primernih za raznorazna darila. Pa vendar ne gre le za trgovino. Kot že ime namiguje, je prostor v prvi vrsti namenjen skrbi za socialne skupine, ki so v družbi vse prevečkrat spregledane.

IVANA NACEVA IN MIHA ZBAŠNIK

Vse skupaj se je začelo pred štirimi leti na pobudo ljubljanskih invalidskih organizacij, ki so hotele pridobiti prostor, kjer bi se trajno prodajali in promovirali njihovi izdelki. Predlog je romal na MOL, ki je projekt podprla, in tako je nastal večnamenski prostor pod vodstvom štirih ljubljanskih varstveno-delovnih centrov, in sicer Delovnega in zaposlitvenega centra Janeza Levca, Zveze društev za cerebralno paralizo Sonček, Varstveno delovnega centra Tončke Hočevar ter podjetja za usposabljanje in zaposlovanje invalidov Želva. »Primarni namen Skrbovin'ce je vključevanje oseb s posebnimi potrebami v širšo družbo,« nam je povedal Emir Okanović, ki je zaposlen v prodajalni in sodeluje pri projektu že od samega začetka.

Izdelke v Skrbovin'ci izdelujejo osebe z motnjo v duševnem in telesnem razvoju, ki so zaradi oviranosti na trgu delovne sile težje zaposljive. Delo poteka po zgledu manufaktur, torej posameznik ročno izdeluje tisti del izdelka, za katerega ima zadosni sposobnosti. Rezultat je, da so praktično vsi izdelki unikati, kar jim daje večjo vrednost. »Obogateli ne bomo. Vsega so veseli, in to ne predvsem zaradi nekega ekonomskega učinka, ampak zaradi ponosa, da lahko tudi oni nekaj naredijo, da se jim to prizna in z nakupom tudi potrdi,« pravi Emir. Pri Skrbovin'ci tako ne gre za tipično podjetništvo. »Gre za solidarnostno oziroma 'care trade' trgovino, kar pomeni, da denar od prodaje razdelimo tudi med tiste, ki so zaradi motnje

v duševnem in telesnem razvoju nezmožni za delo,« pojasnjuje Emir.

Spominki in drugi izdelki v prodajalni so razdeljeni na štiri oddelke, in sicer glede na material, iz katerega so narejeni. Na policah so voščilnice, beležke, raznovrstne igrače iz tekstila, šivane torbe, kvačkani obeski, keramične skledice, nakit, glinene žličke, leseni obeski in še mnogo drugih zares lično narejenih predmetov.

Poleg osrednjega prodajnega dela prostor dopolnjujejo še info točka 65+, kjer lahko starejši in gibalno ovirani dobijo razne nasvete in informacije, varna točka, ki je namenjena osebam v stiski, ter prostor za razstave in druženje. Tu se lahko ustavijo starejši ali osebe s posebni potrebami, ki potrebujejo kakršnekoli informacije ali pa se pridejo morda samo odpočit od mestnega vrveža. Prijazno osebje v Skrbovin'ci je vedno na voljo za pomoč. »Žal je epidemija tudi pri nas okrnila tako družabno dogajanje kot obisk,« ugotavlja Emir. »V predkoronskem obdobju so sem zahajali povečini tuji turisti z vsega sveta, medtem ko je zdaj več domačih gostov. Seveda so vsi dobrodošli,« veselo dodaja.

Veliko izdelkov si lahko ogledate tudi na njihovi strani na Facebooku in Instagramu, kar pa vsekakor ne more nadomestiti pristnosti doživetja v živo. Zatorej, če vas pot zanese v Skrbovin'co, bodite prepričani, da zagotovo najdete kaj zase ali pa morda za tistega, ki ga želite obdariti. Skrbovin'co lahko obiščete vsak dan od ponedeljka do sobote, za delovni čas pa se prej pozanimajte, saj se spreminja glede na sezono.

ŽE 69. LJUBLJANA FESTIVAL

Poletni Ljubljana Festival vsako leto pomembno popestri kulturno dogajanje v Ljubljani in s svojimi prireditvami naše mesto postavi na zemljevid svetovnih kulturno-umetniških prizorišč. Pripravlja skrbno izbran in žanrsko raznovrsten program – baletne, operne in gledališke predstave, muzikale, komorne in simfonične koncerte, mednarodno likovno kolonijo, mojstrske tečaje, otroške in mladinske delavnice, Ljubljana Festival na Ljubljani in še mnogo več. Številna izjemna imena bodo tako pričarala nepozabne kulturno obarvane poletne večere.

Tradicionalni gala koncert Poletna noč, posvečen vstopu v poletje, v koprodukciji RTV Slovenija in Festivala Ljubljana bo 21. junija z začetkom ob 20.45 v znamenju izjemnega slovenskega glasbenika, skladatelja in pevca Tadeja Hrušovarja. Slavnostno odprtje 69. Ljubljana Festivala bo 1. julija ob 21. uri, ko bo na Kongresnem trgu koncert Orkestra Marijinega gledališča iz Sankt Peterburga pod vodstvom maestra Valerija Gergijeva.

Uvodnemu spektaklu bodo do konca poletja sledile številne umetniške poslastice, vse do 8. septembra, ko se bo festival, prav tako na Kongresnem trgu, sklenil s koncertom Simfoničnega orkestra radia ORF z Dunaja.

Več o dogodkih, nastopajočih, vstopnicah na spletnem mestu Festivala Ljubljana ljubljanafestival.si.

Poletavci in NajPoletavci

Poletje je čas, ko v Mestni knjižnici Ljubljana posebno pozornost namenjajo mladim bralcem, zato že enajsto leto zapored vabijo k počitniškemu branju osnovnošolce in srednješolce. S sloganom Pol ure branja na dan prežene dolgčas stran želijo spodbuditi otroke od sedmega do 12. leta k 30-dnevnu polurnemu branju, ker tako utrjujejo svojo bralno tehniko, hkrati pa pridobivajo bralno navado. Čtivo si izbirajo samostojno, lahko pa ideje za branje poiščejo v vsakoletnem Priročniku za branje kakovostnih mladinskih knjig, v paketih Maček v žaklju za otroke in na priložnostih knjižnih razstavah, za katere knjižničarji skrbno pripravijo knjižni izbor.

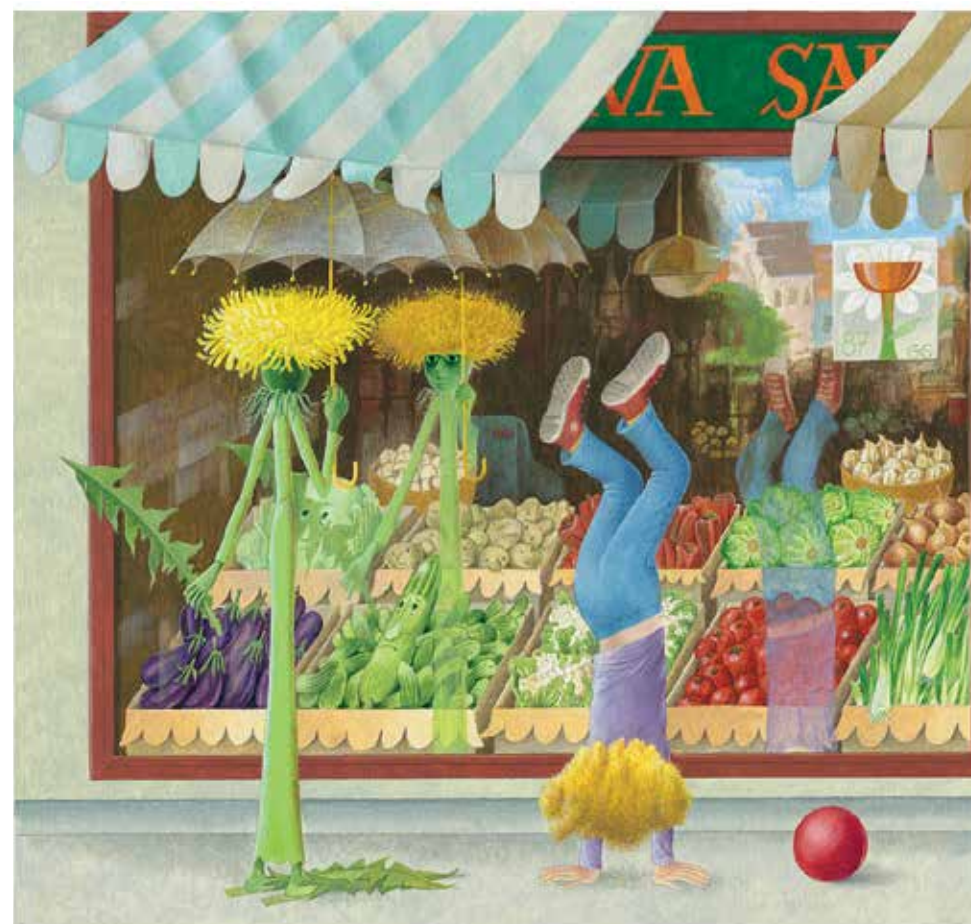
Najstnike od 13. do 15. leta vabijo, da preberejo tri obsežnejše knjige po lastnem izboru in na spletni strani najpoletavci.si oddajo svoje mnenje o tem, kateri knjižni junak jih je najbolj navdušil. Tudi njim so na voljo s predlogi za zanimivo in kakovostno počitniško branje, knjigo pa si lahko izposodijo tudi na Biblos.si. Vsi poletni bralci prejmejo majico in bralno priznanje ter sodelujejo v nagradnem žrebanju.

Več na poletavci.si, kjer lahko spremljate vse o poletnih bralcih in oddate izpolnjene bralne seznime.

Kam z otroki med počitnicami?

Poletne počitnice so pred vrati. Zanimive počitniške programe pripravljajo tudi v ljubljanskih javnih zavodih, kjer šolarjem zagotovo ne bo dolgčas. Kje, kdo, kako in kaj, vse informacije so na spletni strani ljubljana.si/si/aktualno/kam-med-poletnimi-pocitnicami.

LUČKA REGRAT NA GRADU

V Peterokotnem stolpu na Ljubljanskem gradu je do 12. 9. 2021 odprta razstava ilustracij Ančke Gošnik Godec iz slikanice Gregorja Strniše Lučka Regrat. Gre za nenavadno, zelo poetično napisano zgodbo o regratovi lučki, ki se odpravi v svet ljudi. Prav ta nenavadnost je zdaj 94-letno slikarko navdihnila, da je ustvarila izjemno slikanico. Sama pravi, da ji je med več kot stotino del, ki jih je ustvarila v svoji dolgi karieri, ta knjiga ena njenih najljubših.

Slikanica Lučka Regrat je prvič izšla leta 1987, a je videti, kot bi bila naslikana včeraj. Podobe v njej z leti niso izgubile niti kančka sijaja, prej obratno, vse bolj skrivnostne so v svoji lepoti. Za ilustriranje te zgodbe je potrebovala veliko časa; tega za Alenko Gošnik Godec ni bilo nikoli dovolj, da je lahko naslikala prav vse, kar si je želela, in tako, kot si je zamislila. Slikala je z vso strastjo, pretanjeno in predvsem z ljubeznijo do svojih junakov, pokrajin, zgodb in malih bralcev. Vse njene knjige so naslikane z izjemnim znanjem, ustvarjalnostjo in neskončno predanostjo, Lučka Regrat pa je eno njenih najboljših del.

Pusti svet za spoznanje boljši

Skavti iz Štepanjskega naselja in okolice s podporo MOL 13. junija v Štepanji vasi organizirajo sejem v okviru projekta Pusti svet za spoznanje boljši. Namen tega projekta je zmanjšati količino odpadkov, se naučiti novih veščin, privarčevati, izdelati nekaj koristnega in zdravega ... Vse svoje izkušnje, na novo pridobljena znanja in izdelke pa želijo skavti pokazati tudi širši skupnosti, zato prirejajo sejem. V okviru omenjenega projekta se mladi učijo izdelovati ekološke in trajnostne izdelke, ki imajo tudi uporabno vrednost, saj jih bodo uporabili na prihajajočih poletnih taborih in tako lahko užili sadove lastnega dela.

Na sejmu bodo sodelovali tudi Ekologi brez meja, ki bodo na svoji delavnici predstavili, kako lahko različne izdelke popravimo in ponovno uporabimo. Prek sodelovanja z Oratorijem Slovenija pa bodo mladi pridobljeno znanje v obliki delavnic širili še na lokalnem oratoriju v poletnih mesecih.

Če vas zanima več, lepo vabljeni, da obiščete njihovo stran na Facebooku Skavtski sejem: Pusti svet za spoznanje boljši.

Poročilo s 23. seje Mestnega sveta Mestne občine Ljubljana

VERONIKA SOROKIN

Dokumenti, sprejeti na 23. seji (31. 5. 2021)

Svetnice in svetniki so sprejeli in potrdili več predlogov in sklepov: ● predlog Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o urejanju in čiščenju občinskih cest in javnih zelenih površin, predlog Odloka o podelitvi koncesije za opravljanje javne službe v osnovni zdravstveni dejavnosti v Mestni občini Ljubljana ● predlog Sklepov o soglasju k spremembam in dopolnitvam Statuta javnega zavoda Turizem Ljubljana in predlog o povečanju vrednosti namenskega premoženja in kapitala Javnega stanovanjskega sklada Mestne občine Ljubljana ● Prav tako so sprejeli Poročilo o izvajanju Strategije razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2020–2023, z usmeritvami do leta 2027, za leto 2020 ● predloge sklepov o soglasju k določitvi dela plače za delovno uspešnost ravnateljicam in ravnateljem javnih vzgojno-izobraževalnih zavodov, direktorjem in direktoricam javnih zavodov ter nekatere druge predloge.

Glavni poudarki razprave

Mestni svetniki in svetnice so na majski seji obravnavali številne občinske dokumente, med katerimi so nekoliko več pozornosti posvetili spremembam in dopolnitvam Statuta javnega zavoda Turizem Ljubljana. Kot so pojasnili, so bile spremembe statuta potrebne predvsem zaradi uskladitve s spremenjenim sklepom o ustanovitvi javnega zavoda Turizem Ljubljana. Ta bo v prihodnje v skladu z novimi priporočili lahko opravljal vse storitve za izvajanje dodatnih dejavnosti, kot jih opredeljuje statut. Prav tako bodo v skladu s spremembami po izteku tekočega mandata zmanjšali število članov sveta zavoda z dosedanjih enajst na sedem, medtem ko bo strokovni svet Turizma Ljubljana številčnejši, saj se bo po novem povečal za enega člana. Kot je bila sklepna večina mestnih svetnic in svetnikov, se bodo s tem pogoji poenotili s preostalimi javnimi zavodi, katerih ustanoviteljica je ljubljanska občina.

Na seji so govorili tudi o izvajanju strategije razvoja kulture v občini Ljubljana v prihodnjih letih. Podrobneje so se posvetili Poročilu o izvajanju Strategije razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2020–2023 z usmeritvami do leta

2027. Epidemija covida-19 je še bolj razgalila ranljivost področja kulture in na ravni občine pogrešajo zlasti strategije tudi na nacionalni ravni. Na seji so svetnice in svetniki odločali o nagradah direktorjem javnih zavodov s področja kulture za minulo poslovno leto, kajti kljub epidemiji in znatno manjšemu obisku so zavodi lani iz tržne dejavnosti ustvarili presežek prihodkov nad odhodki. Zaradi povečanega obsega dela med epidemijo so se mestni svetniki in svetnice soglasno odločili tudi o dodelitvi nagrad ravnateljicam in ravnateljem mnogih osnovnih šol in vrtcev.

Svetnice in svetniki so na seji obravnavali tudi spremembe nekaterih občinskih odlokov, med drugim Odloka o urejanju in čiščenju občinskih cest in javnih zelenih površin. Dokument je bilo treba prilagoditi v delu, ki se nanaša na javno službo urejanja in čiščenja površin za šport v naravi, kar se doslej ni izvajalo.

Svetniška vprašanja in pobude z odgovori mestne uprave

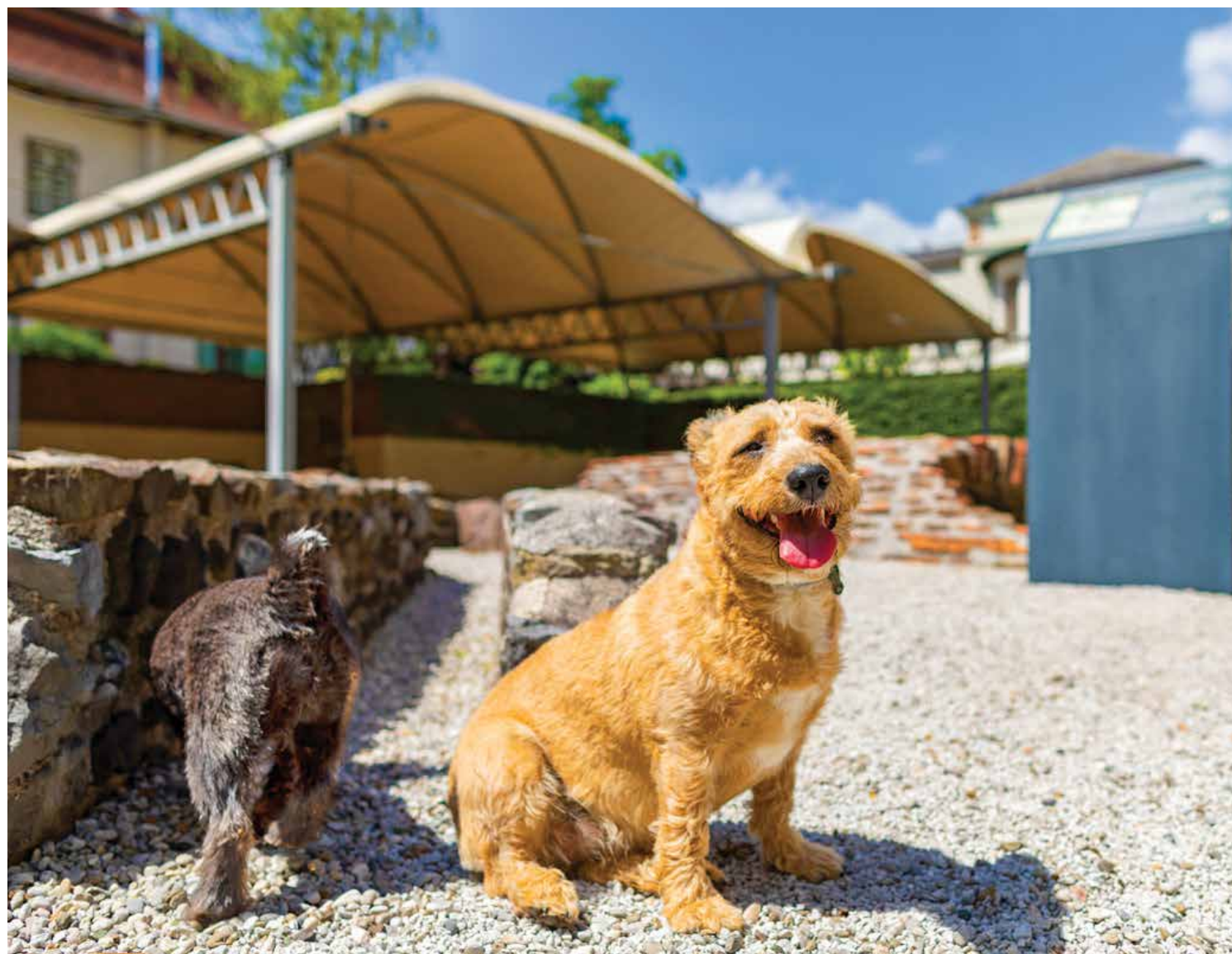
Z Oddelka za gospodarske dejavnosti in promet so se odzvali na vprašanje samostojnega svetnika **Liste kolesarjev in pešcev Janeza Starihe** o ureditvi manjkajoče kolesarske steze na Barjanski cesti, ki je ena od glavnih mestnih vpadnic. Pojasnili so, da je projektna dokumentacija za ureditev Barjanske ceste od Zihorlove ulice do priključka na južno avtocesto v pripravi in se bodo dela začela predvidoma prihodnje leto. Takrat bodo uredili tudi manjkajoče površine za kolesarje na severnejšem delu Barjanske ceste. Prav tako so se iz Komisije za postavitev javnih spomenikov – obeležij v Mestni občini Ljubljana pozitivno odzvali na svetnikovo pobudo o postavitvi obeležja pokojnemu brezdomcu Antonu Puglju v Miklošičevem parku. Po vzoru Društva v tujini izobraženih Slovencev – Vtis v Parku slovenske reformacije bodo pokojnemu brezdomcu postavili klop s spominsko ploščico v Miklošičevem parku.

V **Svetniškem klubu NSi** so dali pobudo za obnovo Ceste IV – glavne ceste v Rožni dolini in z Oddelka za gospodarske dejavnosti in promet so prejeli odgovor, da celostne prenove te ceste v kratkem ne načrtujejo. Prav tako so dodali, da se cesta redno pregleduje in izvajajo lokalne sanacije nastalih poškodb. Z

omenjenega oddelka so se odzvali tudi na vprašanje mestne svetnice **Maše Kociper (SAB)**, ki so jo zanimale pogoste velike količine različnih odpadkov na območju Vodnega centra Ljubljana na Livadi. V odgovoru so predlagali rešitev z ureditvijo zbirnega mesta (prostora, kjer stojijo zabojniki) z zaprto smetarnico. Prav tako so poudarili, da javnost redno obveščajo o ravnanju z odpadki, saj je to navsezadnje odsev odnosa posameznikov do družbe in mesta.

Z Oddelka za gospodarske dejavnosti in promet so se odzvali na vprašanje svetnika **dr. Zvoneta Čadeža (SDS)**, ki ga je zanimalo pojasnilo odločitve, da se pri Gospodarskem razstavišču pločnik za pešce in kolesarska steza združita v območje skupnega prometnega prostora. Kot so mu pojasnili, so gradbena dela na Dunajski cesti še vedno v teku, tudi na območju Gospodarskega razstavišča še niso v celoti končana. Poudarili so, da nedokončana izvedba na situacija del najverjetneje daje napačen vtis o omenjeni združitvi pločnika in kolesarske steze, kajti na tem območju so predvidene ločene površine za pešce in kolesarje. Mestna svetnica **Mojca Škrinjar (SDS)** je postavila vprašanje glede načrtovane obnove, posodobitve in razširitve stavbe, v kateri sta Osnovna šola Šentvid in Gimnazija Šentvid. Iz Službe za razvojne projekte in investicije je prejela odgovor, da se za izvedbo investicije na omenjenem šolskem kompleksu trenutno končuje arhitekturni natečaj za izbor projektantske rešitve.

Zapisnike in magnetogramske zapise sej Mestnega sveta MOL lahko preberete na strani Seje Mestnega sveta na ljubljana.si.

S kužki po rimski Emoni

V Ljubljani je trenutno registriranih skoraj 30.000 psov. Za njihovo dobro počutje v mestu skrbimo z urejenimi pasjimi parki, sploh pa je v Ljubljani veliko zelenih površin za sprehajanje s psom. Ne pozabite, pasji kakci sodijo v koš za mešane odpadke.

URŠA KARER

V rimskih časih te pasje infrastrukture ni bilo. Po številu prebivalcev – ob največjem razcvetu je v Emoni živelo okoli 5000 ljudi – pa lahko sklepamo, da se je po ulicah naše rimske predhodnice v zlati dobi sprehajalo tudi nekaj sto psov, ki so slišal na ime Alba (Bela), Myia (Muha, ime za psa majhne rasti) ali Celer (Hitri). Kakšno je bilo pasje življenje v antiki, katera pasma je bila najbolj priljubljena, kaj so takrat psi jedli, pa tudi, kakšna je bila videti Emona in kaj se je od nje ohranilo do danes, vse to lahko spoznate na dobrodelnem pasjem vodstvu po krožni arheološki poti rimske Ljubljane v središču mesta.

Pasja vodstva ob sobotah dopoldne organizirajo v ljubljanskem Mestnem muzeju; letošnji termini so 12. junij, 4. september in 2. oktober ob 10. uri. Sporočajo, da na posamezno vodstvo sprejmejo do 10 lepo vzgojenih kužkov in njihovih lastnikov. Svoje mesto lahko rezervirate z e-sporočilom na prijava@mgml.si ali pokličete 01/241 25 06.

Pa še to: z nakupom vstopnice sodelujete v dobrodelni akciji, kjer od vsake prodane vstopnice dva evra prejme Zavetišče Horjul. Za pasje priboljške na vodstvih pa že tradicionalno skrbi Pasja pekarna Hov-Hov.

13. festival JUNIJI

Program
Kongresni trg
v Ljubljani

Petek	11.6.	21.00	TURANDOT, mjuzikel, 1h 45 min, Mestno gledališče ljubljansko
Sobota	12.6.	10.00 18.00 21.00	MAGIČNA KNJIGA, otroška plesno – glasbena predstava (3+), 35 min, KUD 21 OH LA LA, lutkovna predstava za otroke (3+), 35 min, Društvo Hiša otrok in umetnosti OBUTI MAČEK, družinski mijauzikl, 65 min, Slovensko mladinsko gledališče
Nedelja	13.6.	10.00 18.00 21.00	CAR ŽIVALI, otroška predstava (3+), 40 min, Gledališče Malih Velikih GODALKANJE, glasbeni koncert, 75 min, Društvo za eno glasbo VSA TA GLASBA!, Anja Bukovec in sekstet PAN ARS, glasbeni koncert, 60 min
Ponedeljek	14.6.	10.00 do 14.00 10.00 11.00 16.00 do 19.00 16.00 17.00 18.00 21.00	CIRKUŠKA ZVEZDA (3+) CIRKUS BUFETO in prijatelji Nastopi tujih in domačih mladinskih cirkuških skupin v sodelovanju s cirkusom Fuskabo, ZVEZDIN CIRKUŠKI VRT (3+) CIRKUŠKI DIVERTISMENT, interaktivne cirkuške delavnice in nastopi - Zavod Bufeto, MismoNismo, Teatro Matita, Cirkus Fuskabo, Cirkokrog (SLO), Lypunov (BE) STRING THEORY, cirkuška predstava v zraku, Lyapunov (BE) ZA DUŠO IN TELO, delavnice hoje po vrvi in inštalacije, Lyapunov (BE) NAJ MOJ SVET SE V PLESU IZKRIČI!, Alma Mater Europea, gala plesni večer, 60 min, Akademija za ples
Torek	15.6.	10.00 18.00 21.00	POVODNI MOŽ IN NIK ŠKRLEC, mladinska predstava (12+), 45 min, KUD Dveh POVODNI MOŽ, otroška predstava (3+), 30 min, luna Ornik in Uroš Potočnik KONCERT SIMFONIČNEGA ORKESTRA Akademije za glasbo Univerze v Ljubljani, 90min
Sreda	16.6.	10.00 18.00 21.00	JAZ SEM MALA MIŠKA, NAJ ME VSAK SPOZNA/ BONJOUR, JE SUIS LA SOURIS, otroška dvojezična predstava (5+), 40 min, KUD Galerija CCU MAJHNO TEŽAVO IMAM, otroška lutkovna predstava (3+), 35 min, Lutkovno gledališče FRU FRU KONCERT V CIKLU KONCERTOV JULIJ V LJUBLJANI, Fake Orchestra, glasbeni koncert, 90 min
Četrtek	17.6.	10.00 18.00 21.00	V BALETNI ŠOLI, baletna predstava za otroke (4+), 45 min, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana BALETNI KLAS, vaja pred gala baletnim večerom, 30 min, SNG Opera in balet Ljubljana POVABILO NA PLES, gala baletni večer, 70 min, SNG Opera in balet Ljubljana
Petek	18.6.	10.00 18.00 21.00	KORENČKOV PALČEK, otroška predstava (3+), 45 min, Mini teater PRVO SREČANJE Z OPERO, otroška operna predstava (3+), 45 min, Petra Vrh Vrezec OTVORITVENI KONCERT 33. MEDNARODNEGA FESTIVALA IMAGO SLOVENIAE IN POLETJA V STARI LJUBLJANI, solisti, zbor in orkester Opere SNG Maribor, koncert izbranih opernih del, 90 min, Ustanova Imago Sloveniae – Podoba Slovenije
Sobota	19.6.	10.00 do 15.00 17.00 do 19.00	PARADNO MESTO, predstavitev LGBTIQ+ in podpornih organizacij PARADA PONOSA 2021 - POVORKA, začetek na Metelkovi
Nedelja	20.6.	10.00 17.00 18.00	S PRAVLJICO OKROG SVETA, otroška predstava (2+), 30 min, Pionirski dom – Center za kulturo mladih Umetniški sprehod po zgodovini nepozabnih Ljubljančank, 60 min, Barbara Kapelj – začetek izpred paviljona Kongresnega trga ROCK AKADEMIJA, glasbeni koncert, 70 min, Pionirski dom – Center za kulturo mladih
Ponedeljek	21.6.	cel dan	PRAZNIK GLASBE, tradicionalni dogodek v okviru svetovne iniciative Fête de la Musique po ulicah in trgih Ljubljane
Torek	22.6.	20.00	ŠPIL LIGA, finale, 2h 45min, Center urbane kulture – Kino Šiška

Vsak dan festivala od 15. do 20. ure vabljeni v bralno zavetje KNJIŽNICE POD KROŠNJAMI, v organizaciji zavoda Divja misel, v park Kongresnega trga. Dogodki se odvijajo pred paviljonom in na velikem odru Kongresnega trga. Pridržujemo si pravico do spremembe programa. Na dogodkih bo po navodilih Nacionalnega inštituta za javno zdravje poskrbljeno za zdravje tako obiskovalcev kot tudi nastopajočih.

#LJuniij

LJUBLJANA.
Zate. For you.

Mestna občina Ljubljana
City of Ljubljana

